

**Beleidsbrief “Inburgering & Integratie”
Beleidsprioriteiten 2011 – 2012**

**Ingediend door de heer Geert Bourgeois,
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand**

Inhoudstafel

1	Lijst met afkortingen	3
2	Managementsamenvatting.....	4
3	Overzicht begroting	6
4	Langetermijnvisie en –strategie.....	9
5	Beleidsmaatregelen	10
5.1	Uitdaging 1: meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving.....	10
5.1.1	Meer mensen leren en spreken Nederlands	10
5.1.2	Meer inburgeraars volgen een inburgeringstraject.....	12
5.1.3	“Migreren naar Vlaanderen – een starterpakket voor familiemigranten”	14
5.1.4	Het civiele effect van inburgering is verhoogd	15
5.1.5	Het Integratiedecreet is uitgevoerd.....	16
5.1.6	De stem van de doelgroepen wordt gehoord	18
5.1.7	Erfgoedbeleid is hefboom voor integratie	18
5.1.8	Debat over de Islam in de samenleving wordt niet uit de weg gegaan.....	19
5.2	Uitdaging 2: De doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd	20
5.2.1	Het belang van taal	20
5.2.2	Het inburgeringaanbod is een aanbod op maat.....	21
5.2.3	Stimuleren van maatschappelijke participatie krijgt voldoende aandacht.....	23
5.2.4	Er is een volwaardig inburgeringbeleid voor minderjarige nieuwkomers.....	24
5.2.5	Er is een vlotte overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject.....	25
5.2.6	Integratiecentra stimuleren voorzieningen en overheden om te interculturaliseren	26
5.2.7	Uitbouw sector van het sociaal tolken en vertalen	27
5.2.8	Naar een behoeftedekkend aanbod kwaliteitsvolle woonwagenterreinen	28
5.3	Uitdaging 3: de efficiëntie en effectiviteit van het inburgering- en integratiebeleid zijn verhoogd.....	30
5.3.1	Middelen en doelen zijn beter op elkaar afgestemd	30
5.3.2	Doelmatige projectsubsidies.....	31
5.3.3	De planlast is verminderd.....	32
5.3.4	Het Kruispunt Migratie-Integratie versterkt de inburgering- en integratiesector	32
5.3.5	Handhavingsbeleid	33
5.3.6	Lokale besturen voeren een integratiebeleid	34
5.4	Uitdaging 4: coördinatie en systematische opvolging zijn een feit	35
5.4.1	Er is een gecoördineerd Vlaams beleid	35
5.4.2	Gecoördineerd Vlaams inburgering- en integratiebeleid in Brussel.....	37
5.4.3	Oog voor federale, Europese en internationale context.....	37
5.4.4	De KBI is de centrale databank voor de opvolging van inburgeraars en cursisten NT239	
5.4.5	Permanente onderzoekslijn inburgering en integratie	39
Bijlage 1:	Overzicht en gevolggeving moties en resoluties Vlaams Parlement	41
Bijlage 2:	Overzicht geplande beleidsmaatregelen 2011-2012	46
Bijlage 3:	Overzicht gerealiseerde beleidsmaatregelen 2009-2011	50
Bijlage 4:	Uitvoering Regeerakkoord: realisaties 2009-2011 en intenties 2011-2012.....	52
Bijlage 5:	Samenvatting van de regelgeving	56

1 Lijst met afkortingen

CGKR: Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding
EIF: Europees Integratiefonds
EU: Europese Unie
FOD: federale overheidsdienst
IMC: Interministeriële Conferentie Integratie in de samenleving
IPI: interdepartementaal projectteam inburgering
KBI: Kruispuntbank Inburgering
Kruispunt: Kruispunt Migratie-Integratie vzw
LO: loopbaanoriëntatie
MO: maatschappelijke oriëntatie
NARIC: National Academic Recognition Information Centre
NCPI: Nationale Contactpunten voor Integratie
NT2: Nederlands als tweede taal
OCMW: openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn
RIC: Regionaal Integratiecentrum
SERV: Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VGC: Vlaamse Gemeenschapscommissie
VIA: Vlaanderen in actie
VVSG: Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
VZW: vereniging zonder winstoogmerk
VLAO: Vlaams Agentschap Ondernemen

2 Managementsamenvatting

Integratie is een thema dat mensen beroert. Politici in binnen- en in buitenland, het maatschappelijk middenveld, academici en individuele burgers spreken zich uit over multiculturalisme, over (gebrek aan) verantwoordelijkheden, over oorzaken van knelpunten in het samenleven van diverse culturen en over de gevolgen van migratie op onze samenleving. Cijfers en studies wijzen op problemen en op voorzichtige successen.

Er bestaat geen toverformule om een multiculturele samenleving te vrijwaren van botsingen, wrijvingen en uitdagingen. De aanwezigheid van mensen met een verschillende herkomst is een voortdurend leerproces van interactie, waarin ruimte is voor uitwisseling en onderhandeling. Bij conflicten wordt er samen gezocht naar oplossingen. Mensen die met respect voor elkaars eigenheid in interactie gaan, creëren een nieuw perspectief en bouwen zo samen aan de toekomst van Vlaanderen. Niet het verdeeld verleden is het uitgangspunt, wel de gezamenlijke toekomst, met een gezamenlijke publieke cultuur.

Het Vlaams integratie- en inburgeringbeleid wordt vandaag uitgevoerd door een veelheid aan organisaties. Het concept voor de hervorming van deze sector dat op 15 juli 2011 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd, steunt op de lokale realiteit en streeft naar een geïntegreerde dienstverlening die de wederkerigheid van het integratieproces in zich draagt. Dit concept wordt in 2012 in samenwerking met de sector verder uitgewerkt en moet leiden tot een kaderdecreet 'integratie en inburgering'.

De vier strategische doelstellingen van mijn beleidsnota blijven echter overeind: meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving (uitdaging 1), de doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd (uitdaging 2), de efficiëntie en effectiviteit van het beleid zijn verhoogd (uitdaging 3), systematische opvolging en evaluatie zijn een feit (uitdaging 4).

Een gemeenschappelijke taal spreken is de hefboom om actief en volwaardig te kunnen participeren aan de samenleving. Dat beseffen het stijgend aantal nieuwkomers dat Nederlands leert. Een actief taal(promotie)beleid blijft in een hervormde sector een belangrijk aandachtspunt. Meer nog, door in het horizontaal integratiebeleid van de Vlaamse Overheid ook aandacht te hebben voor het belang van het Nederlands, wordt de aandacht voor het emancipatorisch effect van een goede kennis van het Nederlands ook binnen andere beleidsdomeinen een prioriteit. De Commissie Integratiebeleid wordt daarom, in kader van de verdere hervorming van de sector, een Commissie Integratie en Nederlands.

Inburgering is een eerste opstap naar integratie. Het aantal inburgeraars dat een inburgeringstraject volgt, blijft stijgen. Inburgering biedt kansen en de Vlaamse overheid wil iedereen aanmoedigen die kansen te grijpen. Ook die mensen waarvan we van voor hun vertrek uit hun herkomstland zeker weten dat ze naar Vlaanderen zullen komen, willen we hiervan overtuigen. Daarom gaat in 2012 de verspreiding van het pakket 'Migreren naar Vlaanderen – starterpakket voor familiemigranten' van start.

Inburgering verhoogt de zelfredzaamheid. Om tot een optimaal resultaat te komen, is inburgering een aanbod op maat. De onthaalbureaus werken verder aan het uitbouwen van trajectbegeleiding en loopbaanoriëntatie. De instaptoets die ontwikkeld is om mensen die geen nood hebben aan de lessen MO vrij te kunnen stellen, lijkt haar doel te bereiken. Nieuwe vragen zullen worden ontwikkeld. Tegelijk gaat de ontwikkeling van een evaluatie-instrument voor inburgering van start. Zo zal vanaf eind 2012 een inburgeringcertificaat kunnen uitgereikt worden.

Deelname aan de samenleving is het uiteindelijke doel van inburgering. Daarom zet de hervorming van de integratie- en inburgeringsector ook maximaal in op een geïntegreerde werking waarbij de eerstelijnswerking (t.a.v. individuele burgers) maximaal aansluit op het stimuleren van de ontvangende

samenleving om integratie mogelijk te maken (i.e. een tweedelijnerwerking). Ondertussen worden instrumenten ontwikkeld die de participatie en het betrekken van de ontvangende samenleving helpen bevorderen. ‘Samen Inburgeren’, een Vlaams model van inburgeringcoaching stimuleert ontmoeting tussen inburgeraars en zogenaamde ‘autochtone’ Vlamingen. Vanaf januari 2012 gaan de lokale projecten ‘Samen Inburgeren’ binnen de projectoproep 2011 ‘Gezocht: managers van diversiteit’ van start. Om politieke participatie aan te moedigen, wordt een folder ontwikkeld om EU-burgers en migranten te informeren over hun rechten met betrekking tot de verkiezingen. Het EIF-project ‘participatie van derdelanders in adviesraden’ zal de deelname aan adviesraden bevorderen.

Specifieke doelgroepen vragen specifieke acties. De projecten binnen de projectoproep 2010 ‘Gezocht: managers van diversiteit 2010’ rond huwelijksmigratie lopen verder. Het Kruispunt Migratie-Integratie zal de projecten opvolgen en goede praktijken ontsluiten. Inburgering van minderjarige nieuwkomers verloopt vooral via onderwijs. Voor een geslaagde integratie is het echter belangrijk dat de minderjarige nieuwkomers ook deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten. Een betere afstemming met jeugd en vrije tijd dringt zich op. Ik wil ook onderzoeken hoe een facultatief inburgeringaanbod kan aangeboden worden aan minderjarigen die er nood aan hebben. Woonwagengebieden ondervinden een tekort aan woonwagenterreinen. Zonder oplossing voor dit huisvestingsprobleem, komt van integratie weinig in huis. In knelpunt dossiers die al zijn opgestart, maar stil liggen, wil ik oplossingen aanreiken om zo het plaatstekort verder in te dijken.

Een integratie- en inburgeringsbeleid kan alleen maar slagen als de sector ook aansluiting vindt bij andere beleidsdomeinen. Het geïntegreerd actieplan ‘integratie en inburgering’ dat momenteel wordt voorbereid door de Commissie Integratiebeleid is daarvoor een belangrijk instrument. Op Vlaams niveau worden zo de doelstellingen van de verschillende beleidsdomeinen op elkaar afgestemd. Een eerste onderdeel van dat geïntegreerd actieplan integratiebeleid is het ‘actieplan Midden- en Oost-Europese (Roma-) migranten.

Het lokaal bestuur is de regisseur van het lokaal integratiebeleid. Om lokale besturen de hefboomen te geven die ze nodig hebben om deze rol op te kunnen nemen en om de planlasten van de lokale besturen aanzienlijk te verminderen, wordt het Integratiedecreet aangepast aan de bepalingen van het Planlastendecreet. De financiering van de lokale besturen wordt herbekeken en zal gebaseerd worden op objectieve indicatoren. Ook voor de rest van de integratie- en inburgeringssector staat efficiëntie en een verminderde planlast voorop. Met de geplande hervorming wil ik komen tot een effectieve, efficiënte, herkenbare, toegankelijke en klantvriendelijke sector waar de eindgebruiker met zijn vragen en noden centraal staat. Een adequaat financieringssysteem –zoals al in werking voor de onthaalbureaus – zal ook verder worden uitgewerkt voor de integratiesector en de sociaal tolk- en vertaaldiensten. Met de VGC wordt verder in overleg gegaan om de uitwerking van het concept voor de hervorming van de sector voldoende af te stemmen op de Brusselse context.

Efficiënt en effectief beleid kan niet zonder systematische opvolging en monitoring van de mate van integratie van nieuwe Vlamingen in onze samenleving. De Kruispuntbank Inburgering is hiervoor een belangrijk instrument. In 2011 is gestart met de bouw van een nieuwe KBI omdat de oude niet langer voldoet. Twee andere instrumenten zijn de integratiekaart en de lokale integratiemonitor. Eind 2011 wordt het instrument ‘integratiekaart’ opgeleverd en uiterlijk op 1 april 2012 zal de lokale integratiemonitor beschikbaar zijn. Een derde middel om de resultaten van het integratie- en inburgeringsbeleid op te volgen is het Jaarboek ‘inburgering en integratie’, dat vanaf dit jaar jaarlijks zal worden opgemaakt. In de nieuwe oproep voor kandidaatstelling voor Steunpunten Beleidsrelevant Onderzoek is ‘inburgering en integratie’ als afzonderlijk thema opgenomen. Het is mijn bedoeling een nieuw Steunpunt ‘Migratie, Inburgering en Integratie’ te erkennen.

Ik blijf aandacht hebben voor de Europese en internationale ontwikkelingen op vlak van integratie en inburgering. Niet alleen kunnen voorbeelden uit andere landen inspirerend werken, het is ook belangrijk de Europese overheden bewust te maken van de realiteit op het terrein.

3 Overzicht begroting

Op de Vlaamse begroting 2011 is 51.124.000 EUR ingeschreven voor de uitvoering van het inburgering- en integratiebeleid en 4.767.000 EUR voor de Huizen van het Nederlands. Voor 2012 is er 54.871.000 EUR begroot voor inburgering en integratie en 4.865.000 EUR voor de Huizen van het Nederlands.

Er zijn 7 belangrijke uitgavenposten:

- subsidies in het kader van het inburgeringbeleid;
- subsidies aan de integratiesector;
- projectsubsidies in het kader van het integratiebeleid;
- subsidiëring specifieke investeringen;
- werking en ondersteuning van het inburgering- en integratiebeleid;
- uitgaven voor de Kruispuntbank Inburgering;
- uitgaven voor de Huizen van het Nederlands.

Subsidies in het kader van het inburgeringbeleid

De middelen voor subsidies voor de onthaalbureaus, de sociaal tolk- en vertaaldiensten, het Kruispunt Migratie-Integratie vzw en voor cofinanciering van het Europees Integratiefonds bedragen 32.331.000 EUR. Voor 2011 is er in totaal 30.702.000 EUR ingeschreven.

De 7 Vlaamse onthaalbureaus werden in 2011 gefinancierd op basis van een nieuw financieringsmodel. De projectsubsidies werden hierin geïntegreerd. Conform het Inburgeringdecreet werd 15% van de subsidie-enveloppe van de onthaalbureaus vast toegekend aan het Brusselse onthaalbureau.

De onthaalbureaus kennen sinds enkele jaren een explosieve groei in instroom, aanmeldingen en contracten. Vooral in 2010 en begin 2011 was deze groei spectaculair. De aanmeldingen zijn in een periode van 5 jaar bijna verdubbeld terwijl de afgesloten inburgeringscontracten in diezelfde periode bijna verdriedubbelden. Ook in 2011 stellen we een aanhoudende groei vast. De subsidie-enveloppe is over diezelfde periode echter niet in gelijke tred mee geëvolueerd. Hierdoor is de druk op de onthaalbureaus sterk toegenomen. Om de onthaalbureaus verder te ondersteunen in deze groei en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen zal ik bijkomend 2.129.000 EUR uittrekken voor de financiering van de onthaalbureaus. Dit zal gefinancierd worden door 846.000 EUR over te hevelen uit de provisie inburgering en door 1.283.000 EUR nieuwe middelen.

Het Kruispunt Migratie-Integratie ontving in 2011 subsidies voor de ondersteuning van de onthaalbureaus bij het uitvoeren van de kernprocessen maatschappelijke oriëntatie, trajectbegeleiding en loopbaanoriëntatie en voor de werking van de Centrale Ondersteuningscel Sociaal Tolken en Vertalen. Deze middelen (500.000 EUR) worden vanaf 2012 overgeheveld naar de middelen voor de integratiesector.

Ba@bel, Vlaamse Tolkentelefoon vzw en 8 decentrale sociaal tolk- en vertaaldiensten ontvingen in 2011 projectsubsidies om hun werking te continueren en verder uit te bouwen. Het bedrag voor de decentrale tolk- en vertaaldiensten bedroeg 1.100.919,00 EUR, Ba@bel kreeg 683.000 EUR. In uitvoering van het Integratiedecreet zal voor deze diensten een structurele regeling worden uitgewerkt. Dit zal gekoppeld worden aan de geplande hervorming van de inburgering- en integratiesector. In afwachting hiervan zullen deze diensten in 2012 verder op projectmatige basis gesubsidieerd worden.

Subsidies aan de integratiesector

De subsidies voor de integratiesector bevatten eveneens de subsidies voor de participatieorganisatie (Minderhedenforum) en de schipperswerking De Schroef. Voor 2011 is in totaal 17.138.000 EUR ingeschreven op de begroting. Voor 2012 wordt 17.981.000 EUR begroot. De verhoging is het gevolg van de overschrijding van de spilindex en de overdracht van de middelen voor de Centrale Ondersteuningcel voor het tolken en vertalen en de expertiseontwikkeling voor het inburgeringsbeleid, en bedraagt 500.000 EUR (cf. supra). Zoals het Integratiedecreet bepaalt, worden beide opdrachten ingebed bij het Vlaams Expertisecentrum Migratie en Integratie (vzw Kruispunt Migratie-Integratie).

In 2011 ontvingen 5 provinciale integratiecentra, 1 integratiecentrum voor Brussel, 2 lokale integratiecentra en 38 integratiediensten een reguliere subsidie. 7 gemeenten ontvingen een startsubsidie om de oprichting van een integratiedienst voor te bereiden. Deze zullen in de loop van 2011 en 2012 worden erkend. Er zijn nog middelen beschikbaar voor 7 bijkomende integratiediensten.

Het Kruispunt Migratie-Integratie ontving in 2011 subsidies voor de ondersteuning van de integratiesector en het uitvoeren van het Vlaams integratiebeleid. Zoals hierboven aangegeven, worden vanaf 2012 eveneens de middelen voor de ondersteuning van het sociaal tolken en vertalen en van de onthaalbureaus op deze basisallocatie ingeschreven.

Het Minderhedenforum en schipperswerking De Schroef ontvingen in 2011 subsidies om hun werking te continueren.

Projectsubsidies in het kader van het integratiebeleid

Deze subsidies zijn bedoeld voor de ondersteuning van welomschreven projecten van beperkte duur die de zelfredzaamheid van burgers van diverse herkomst verhogen en die een positief effect hebben op de verschillende aspecten van het samenleven tussen allochtone en autochtone Vlamingen. Er is sinds 2010 voor geopteerd om minder in te zetten op tijdelijke projecten en meer op een versterking van structuren. Voor 2011 was de projectoproep 'Gezocht: managers van diversiteit', opnieuw geconcentreerd op één thema, namelijk de implementatie van het concept 'Samen Inburgeren'. Er was 750.000 EUR beschikbaar. Voor 2012 is opnieuw 750.000 EUR begroot.

Subsidiëring specifieke investeringen

Met dit krediet kunnen investeringssubsidies toegekend worden aan een provincie, een gemeente, een vereniging van gemeenten, een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, een vereniging van openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende sociale huisvestingsmaatschappijen voor de verwerving, inrichting, renovatie en uitbreiding van zowel een residentieel woonwagenterrein als een doortrekkersterrein voor woonwagengebruikers.

Voor 2011 is een krediet begroot van 2.778.000 EUR. Voor 2012 wordt dit budget na indexatie constant gehouden en is 2.834.000 EUR in de begroting opgenomen.

Werking en ondersteuning inburgering- en integratiebeleid

Deze middelen laten toe om met onderzoeksopdrachten en beleidsondersteunende maatregelen het integratiebeleid verder te onderbouwen. Voor 2011 is 110.000 EUR ingeschreven. Voor 2012 wordt 111.000 EUR begroot.

Deze middelen worden besteed aan allerlei ondersteunende maatregelen voor het inburgeringsbeleid zoals de detectie van de doelgroep en de elektronische adressenlijsten, communicatie-initiatieven, uitgaven voor de verdere professionalisering van de werking van de onthaalbureaus, organisatie van studiedagen of conferenties, ondersteunend wetenschappelijk onderzoek en kosten voor buitenlandse

zendingsreizen. In 2011 werden van deze middelen ook informaticakosten voor de Kruispuntbank Inburgering (KBI) betaald. Vanaf 2012 is daar een afzonderlijke uitgavenlijn voor ingeschreven. Voor 2011 is 864.000 EUR ingeschreven. Voor 2012 wordt opnieuw 864.000 EUR begroot. De bijkomende 13.000 EUR ten gevolge van indexatie wordt overgeheveld naar de provisie.

De cofinanciering van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid wordt aangewend voor het ontwikkelen van een Vlaamse integratiekaart. Voor 2011 is er 183.000 EUR ingeschreven. Voor 2012 is er 200.000 EUR geraamd. Het initieel bedrag werd verhoogd met een indexatie van 4.000 EUR en verder aangevuld met 13.000 EUR.

Uitgaven voor de Kruispuntbank Inburgering

In 2010 en 2011 werd respectievelijk 4.140.000 EUR en 1.122.000 EUR overgeheveld van de provisie Inburgering naar de begroting van de DAB ICT voor het ontwikkelen van een nieuwe KBI.

De realisatie van de KBI is een gemeenschappelijk project van het Agentschap Binnenlands Bestuur en de entiteit e-government en ICT-beheer (e-IB, en in afgeleide orde, de DAB ICT) als interne ICT-dienstverlener.

Aanvullend zal de verdere ontwikkeling van de KBI gedeeltelijk gefinancierd worden met investeringsmiddelen. Voor 2011 is er 350.000 EUR ingeschreven. Voor 2012 wordt 357.000 EUR begroot. De 7.000 EUR is een verhoging ten gevolge van indexatie. De overige uitgaven zijn 'kosten'. Bij begrotingsopmaak 2012 zijn hiervoor geen middelen begroot. Deze zullen vanuit de provisie inburgering worden overgeheveld naargelang de evolutie van het KBI-project. Voor 2012 is op deze provisie 930.000 EUR ingeschreven.

Uitgaven voor de Huizen van het Nederlands

De acht Huizen van het Nederlands ontvangen in 2011 4.268.000 EUR subsidie. Dit bedrag omvat zowel de reguliere subsidie als de facultatieve subsidie voor hun opdrachten in het kader van de Wooncode. Voor 2011 bedraagt dit bedrag 4.865.000 EUR.

De werkingsmiddelen voor de Huizen van het Nederlands bedragen – net als vorig jaar – 499.000 EUR. Van dit bedrag worden de projecten taal(promotie)beleid betaald.

4 Langetermijnvisie en –strategie

De Staten-Generaal voor Inburgering en Integratie brachten op 29 november 2010 een 200-tal vertegenwoordigers uit het middenveld, de integratie- en inburgeringssector, de onderwijswereld, werkgeversorganisaties, vakbonden, organisaties van nieuwe Vlamingen, lokale besturen, beleidsmakers en academici samen om te discussiëren over het thema 'integratie is een gedeelde verantwoordelijkheid'. Hoewel inburgering en integratie aan vele domeinen raakt, blijven “werk”, “onderwijs” en “sociale cohesie en actief burgerschap” steeds terugkerende thema's waar niemand omheen kan. Werkgroepen hebben zich over deze 3 thema's gebogen om tot aanbevelingen te komen.

Deze aanbevelingen werden ondertussen gebundeld in een verslagboek (zie <http://binnenland.vlaanderen.be/staten-generaal>) en worden door de Commissie Integratiebeleid meegenomen bij de opmaak van het geïntegreerd actieplan. Ook in deze beleidsbrief zijn een aantal van de aanbevelingen van de Staten-Generaal opgenomen. Ze zijn aangeduid met een “(*)”.

Vanuit mijn voornemen, beschreven in mijn beleidsnota en beleidsbrief 2010-2011 om de doelmatigheid van het aanbod en de efficiëntie en effectiviteit van het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid te verhogen, ben ik een traject gestart om de veelheid van structuren die op het terrein het inburgering- en integratiebeleid uitvoeren, te ordenen en te vereenvoudigen.

Het inburgering- en integratiebeleid wordt aangestuurd vanuit drie decreten: het decreet op de Huizen van het Nederlands, het Inburgeringsdecreet en het Integratiedecreet. De voorbije jaren hebben de uitvoerders van het inburgering- en integratiebeleid – 8 Huizen van het Nederlands, 8 onthaalbureaus, 8 sociaal tolk- en vertaaldiensten en een Vlaamse tolkentelefoon, 8 integratiecentra, 38 lokale integratiediensten en 7 in voorbereiding, een expertisecentrum (het Kruispunt Migratie-Integratie) en een participatieorganisatie (het Minderhedenforum) – zich ontwikkeld tot organisaties met een eigen, specifieke expertise op het vlak van het wegnemen van drempels en het verhogen van zelfredzaamheid van mensen met een migratieachtergrond.

De uitdagingen waarvoor een multiculturele samenleving ons stelt zijn groot. Het is mijn streven om te komen tot een pluriforme samenleving waar burgers dezelfde rechten en dezelfde plichten hebben. In die samenleving delen en respecteren we een gemeenschappelijke publieke cultuur en is er tegelijk plaats voor een grote diversiteit aan private culturen. Het integratie- en inburgeringsbeleid van de Vlaamse Regering draagt hiertoe bij. De integratie- en inburgeringssector draagt hiertoe bij. Maar alles kan beter. Om tot nog betere en meer gerichte oplossingen te komen, moet de dienstverlening op de eerste lijn (t.a.v. individuele nieuwkomers en inburgeraars) en de dienstverlening op de tweede lijn (t.a.v. diensten, organisaties, lokale besturen en verenigingen die hun werking toegankelijk maken en t.a.v. een samenleving die diversiteit erkent en er positief mee omgaat) elkaar nog meer versterken.

Het concept voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector werd op 15 juli 2011 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Een extern verzelfstandigd agentschap “Integratie en Inburgering” zal voor Vlaanderen en Brussel een klantgerichte, stimulerende en ondersteunende dienstverlening garanderen. Die geïntegreerde dienst met een optimale afstemming tussen het eerstelijnaanbod en de tweedelijnerwerking moet garant staan voor een meer resultaatgericht aanbod en een betere aansluiting met initiatieven in andere beleidsdomeinen en –sectoren. Tegelijk zal de hervormde sector met kleinere, regionale werkingsgebieden flexibel kunnen inspelen op de prioriteiten van lokale besturen die een integratiebeleid voeren. Voor de steden Gent en Antwerpen en de provincie Limburg zal ik nagaan hoe de beleidsuitvoering kan geïntegreerd worden in de eigen werking van de stad of provincie. De komende maanden worden o.a. de financiële implicaties van dit model, de inhoudelijke implicaties en de implicaties voor het personeel in kaart gebracht in overleg met de sector.

De opdracht met betrekking tot intake, screening en doorverwijzing van anderstaligen naar het aanbod Nederlands als tweede taal die vandaag door de Huizen van het Nederlands wordt uitgevoerd, zal in de

toekomst door de ‘regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding’¹ worden opgenomen. Het concept van de ‘regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding’ zal verder worden uitgewerkt door de minister van onderwijs, in nauwe samenwerking met de minister van werk. Omdat een goede kennis van de Nederlandse taal een sterk emancipatorisch effect heeft, zal taalbeleid en taalpromotiebeleid een onderdeel worden van de tweedelijndienstverlening van de integratie- en inburgeringssector. Om tot een optimale afstemming te komen met de regionale regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding, zal de verdere uitwerking van beide concepten op elkaar worden afgestemd.

Vanuit de overtuiging dat nieuwe Vlamingen en hun zelforganisaties een katalysator kunnen zijn voor een pluriforme en diverse samenleving, wens ik de werking van het Minderhedenforum te versterken. Het komende werkjaar zal ik dit concept verder concretiseren in nauw overleg met alle betrokkenen en verankeren in een kaderdecreet ‘integratie en inburgering’, waarin zowel de aspecten van het bestaande integratiedecreet als het inburgeringdecreet zullen worden opgenomen.

Het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid wordt op Vlaams niveau gecoördineerd door de Commissie Integratiebeleid die wordt uitgebreid tot de Commissie ‘Integratie en Nederlands’. Doel is ook de aandacht voor het belang van een goede kennis van het Nederlands en het omgaan met mensen die het Nederlands onvoldoende beheersen in alle beleidsdomeinen van de Vlaamse Overheid te verankeren.

In het vervolg van deze beleidsbrief zal ik aanduiden wat de impact van deze hervorming zal zijn op de vier strategische doelstellingen van het integratie- en inburgeringsbeleid die ik in mijn beleidsnota 2009-2014 heb geformuleerd: meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving (uitdaging 1), de doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd (uitdaging 2), de efficiëntie en effectiviteit van het beleid zijn verhoogd (uitdaging 3), systematische opvolging en evaluatie zijn een feit (uitdaging 4).

De sleutelprojecten die geformuleerd zijn in het kader van VIA (Vlaanderen in Actie) zijn volop in uitvoering, zoals zal blijken uit de volgende hoofdstukken van deze beleidsbrief.

5 Beleidsmaatregelen

5.1 Uitdaging 1: meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving

5.1.1 Meer mensen leren en spreken Nederlands

Stand van zaken

Een recente studie van VIVES² over de verschillen in jobretentie tussen autochtone en allochtone werknemers na een individuele beroepsopleiding in de onderneming (IBO), concludeert dat de kloof tussen autochtonen en allochtonen in functie van een snelle tewerkstelling nog altijd zeer groot is. Ze wijten die achterstand voornamelijk aan het niet of onvoldoende beheersen van de Nederlandse taal.

Tegelijk toont een recente studie van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid³ dat er binnen de Poolse gemeenschap een toenemende interesse is om Nederlandse taalcursussen te volgen. Het beleid mag strenger zijn met betrekking tot de kennis van het Nederlands, zo vinden de bevraagde Poolse migranten: van wie al lang in Vlaanderen verblijft, mag verwacht worden dat ze een degelijke kennis van het Nederlands hebben.

---

¹ Dit is een werknaam en dus niet de definitieve benaming van de op te richten centra.

² www.econ.kuleuven.be/vives/PUBLICATIES/BRIEFINGS/20110811_BRIEFINGS_rententieallochtonen.pdf

³ Levrou, P., Pluriforme Integratie. Een verkenning van de migratie, integratie en participatie van de Poolse, Senegalese en Turkse minderheidsgroep in Antwerpen, Steunpunt Gelijkekansenbeleid, 2011.

Beide studies bevestigen mij in de overtuiging dat Nederlands leren en spreken een hefboom is voor nieuwe Vlamingen om actief te kunnen participeren en functioneren in onze samenleving. Dat mensen zelf ook ervaren dat een goede kennis van het Nederlands belangrijk is, blijkt ook uit het stijgend aantal aanmeldingen in de Huizen van het Nederlands vorig jaar.

Tabel 1: Aantal aanmeldingen bij de Huizen van het Nederlands, referentieperiode 1 september – 31 augustus; alle gesprekken in een werkingsgebied (aanmeldingen en heraanmeldingen)

	2008-2009	2009-2010	2010-2011
HvN Antwerpen	18.909	24.826	30.120
HvN Brussel	14.177	18.538	19.534
HvN Gent	9.752	10.914	15.310
HvN Limburg	5.898	6.354	6.993
HvN Oost-Vlaanderen	6.481	7.790	8.167
HvN Provincie Antwerpen	5.824	6.376	6.694
HvN Vlaams-Brabant	8.600	10.270	12.535
HvN West-Vlaanderen	6.538	7.107	7.761
Totaal HvN	76.179	92.175	107.114

Bron: KBI

In mijn beleidsbrief 2010-2011 heb ik aangekondigd na te zullen gaan hoe we een meer exhaustief beeld kunnen krijgen van het aantal mensen dat een taalopleiding volgt. In nauw overleg met de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs, zijn concrete afspraken gemaakt met betrekking tot monitoring van het aanbod Nederlands voor anderstaligen (NT2). Er is nog geen overkoepelend cijfermateriaal beschikbaar over de vervolgotrajecten NT2, al zijn er wel al afspraken met gemaakt betrekking tot de afstemming tussen de Kruispuntbank Inburgering (KBI) en het Datamodel voor het volwassenenonderwijs dat binnen het departement onderwijs wordt ontwikkeld. Ook de afspraak met betrekking tot de gegevensuitwisseling met de OCMW's in het kader van de opvolging van aanwezigheden is nu duidelijk.

De Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs heeft – na nauw overleg – via het decreet van 1 juli 2011 betreffende het onderwijs XXI een aantal maatregelen genomen om de wachtlijsten voor het aanbod NT2 in het volwassenenonderwijs weg te werken.

Omdat aandacht voor een goede kennis van het Nederlands niet alleen een verantwoordelijkheid is van nieuwkomers, werken de Huizen van het Nederlands aan de uitbouw van een lokaal taal(promotie)beleid (zie 3.2.1). De finale resultaten moeten meer inzicht geven in de noden en mogelijke effecten van taal- en taalpromotiebeleid. Het project 'Samen Inburgeren' (cf. 3.2.3) biedt inburgeraars de kans om het Nederlands dat ze geleerd hebben in de praktijk te oefenen.

Intenties 2012

Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs zal ik er bij de ontwikkeling van de nieuwe Kruispuntbank Inburgering en het nieuwe Datamodel voor het volwassenenonderwijs (DAVINCI) over waken dat actuele gegevens met betrekking tot capaciteit, inschrijvingen, participatie, uitval en doorstroom kunnen verzameld en uitgewisseld worden. Deze databanken – die in 2013 operationeel zullen zijn – zullen toelaten om het aanbod NT2 en mogelijke knelpunten beter te kunnen monitoren. Daarnaast zal ik afspraken maken over het periodiek samenbrengen van bestaand cijfermateriaal over de vervolgotrajecten NT2 bij de diverse aanbodverstrekkers.

Ook bij de uitwerking van de conceptnota 'Integratie en Inburgering' en de verdere conceptontwikkeling van de 'regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding' zal ik er – samen met de

Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs – over waken dat er voldoende aandacht wordt besteed aan een optimale gegevensuitwisseling over NT2 zodat inburgeraars tijdens hun inburgeringstraject kunnen aangemoedigd worden om hun taaltraject succesvol af te leggen.

Omwille van het cruciale belang van een voldoende groot aanbod op maat van de NT2-cursist zal ik de evoluties binnen het NT2-aanbod nauwgezet blijven opvolgen. De hervorming van Commissie Integratiebeleid tot een Commissie ‘Integratie en Nederlands’ zal er bovendien toe bijdragen dat taal een aandachtspunt wordt binnen alle beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid. Niet alleen vanuit onderwijs en/of de integratie- en inburgeringsector dient een goede kennis van de Nederlandse taal een aangemoedigd te worden, binnen alle beleidsdomeinen dient aandacht besteed te worden aan het emancipatorische aspect van taal. Ook diensten en lokale besturen dienen in functie van een verhoogde toegankelijkheid taal en taalbeleid een plaats te geven in hun organisatie. De hervormde integratie- en inburgeringsector zal hiervoor de nodige handvaten aanreiken. Hierbij wordt, voor wat de “toegankelijkheid van informatie” betreft gezorgd voor een maximale afstemming en synergie met de opdrachten van de Commissie Gelijke Kansen.

5.1.2 Meer inburgeraars volgen een inburgeringstraject

Stand van zaken

Al voor het tweede jaar op rij worden meer inburgeraars bereikt. Dit heeft enerzijds te maken met een steeds groeiende instroom, maar anderzijds ook met een beter bereik van inburgeraars door de onthaalbureaus. Periodieke rapporten uit de KBI laten toe om van nabij de instroom en het bereik van de inburgeraars door de onthaalbureaus op te volgen.

Verfijnde selectiecriteria hebben geleid tot een betere detectie van de doelgroep in het Rijksregister. Dit heeft er onder meer voor gezorgd dat de instroom van inburgeraars sinds juni 2010 structureel gestegen is. Door de verfijnde selectiecriteria werden er inburgeraars gedetecteerd die daarvoor nog nooit waren geselecteerd als inburgeraar. Een bijkomend gevolg van deze verfijnde selectiecriteria is dat de groep, waarvan onduidelijk is of ze tot de doelgroep van inburgering behoren of al dan niet verplicht zijn, veel kleiner tot onbestaande is geworden.

Tabel 2: instroom in het Vlaamse Gewest tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2011

	Totaal	Plicht ⁴	Prioritair recht ⁵	Recht ⁶	Recht of plicht ⁷	Doelgroep of niet ⁸
2007-2008	31.606	16,3%	4,4%	41,5%	4,3%	33,5%
2008-2009	29.204	23,0%	4,9%	44,2%	8,0%	19,9%
2009-2010	37.293	32,1%	3,1%	47,1%	5,8%	11,9%
2010-2011	33.806	37,0%	4,2%	53,9%	0,0%	4,9%

Bron: CEVI-lijsten en KBI

Uit onderstaande tabellen blijkt dat het aantal inburgeraars dat bereikt wordt met inburgering sterk gestegen is, hoewel de instroom van inburgeraars in 2010-2011 licht gedaald is ten aanzien van het vorig werkjaar. De stijging in het bereik situeert zich vooral bij de verplichte inburgeraars.

⁴ Plicht: inburgeraars die verplicht zijn een inburgeringstraject te volgen.

⁵ Prioritair recht: inburgeraars die bij voorrang recht hebben op een inburgeringstraject.

⁶ Recht: personen die tot de doelgroep van inburgering behoren maar geen inburgeringsplicht hebben en niet tot de prioritair rechthebbende categorieën behoren.

⁷ Recht of Plicht: personen die tot de doelgroep van inburgering behoren maar waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn in het Rijksregister om te bepalen of ze verplichte of rechthebbende inburgeraar zijn. Sinds de nieuwe selectiecriteria (vanaf juni 2010) is dit wel duidelijk en bestaat deze categorie niet meer.

⁸ Doelgroep of niet: mensen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn in het Rijksregister om te kunnen bepalen of ze al dan niet tot de doelgroep van inburgering behoren.

Tabel 3: eerste aanmelding op de onthaalbureaus tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2011

	Totaal	Plicht	Recht		Onbepaald	Geen doelgroep
			Nieuwkomer	Oudkomer		
2007-2008	17.430	41,0%	26,6%	23,9%	3,3%	5,2%
2008-2009	17.444	46,5%	30,4%	15,4%	3,0%	4,7%
2009-2010	21.829	52,0%	29,7%	10,3%	3,7%	4,3%
2010-2011	23.745	58,5%	26,2%	8,1%	4,3%	2,9%

Bron: KBI

Tabel 4: eerste ondertekende contracten tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2011

	Totaal	Plicht	Recht		Onbepaald
			Nieuwkomer	Oudkomer	
2007-2008	13.041	55,8%	23,6%	19,7%	0,9%
2008-2009	13.565	58,6%	24,5%	14,6%	2,3%
2009-2010	17.066	64,8%	22,6%	10,1%	2,5%
2010-2011	19.285	69,7%	19,1%	7,7%	3,5%

Bron: KBI

Tabel 5: Attesten behaald tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2011

	Totaal	Plicht	Recht		Onbepaald
			Nieuwkomer	Oudkomer	
2007-2008	6.968	63,5%	22,3%	13,7%	0,5%
2008-2009	8.411	63,7%	20,4%	15,0%	0,9%
2009-2010	8.802	63,9%	23,2%	11,5%	1,4%
2010-2011	10.205	68,5%	21,2%	8,3%	2,0%

Bron: KBI

Inburgering is een kans voor de inburgeraar, een manier om zijn of haar leven in een nieuw thuisland op de sporen te zetten. Om meer (rechthebbende) inburgeraars te motiveren om die kans te grijpen, heeft het Agentschap Binnenlands Bestuur communicatiemateriaal ontwikkeld met de nadruk op die boodschap. Zo is er een databank ontwikkeld met getuigenissen van inburgeraars over de meerwaarde van inburgering en hoe een inburgeringstraject hen geholpen heeft.

Daarnaast heeft het Agentschap Binnenlands Bestuur een 'promotiefilmpje' over inburgering laten maken. Het filmpje, met als titel 'Het leven zoals het wordt', beeldt het primaire inburgeringstraject uit en maakt het bevattelijk voor inburgeraars en leken.

Het voorbije werkjaar is ook de website www.inburgering.be aangepast aan de communicatiedoelstelling om meer (rechthebbende) inburgeraars te motiveren om in een inburgeringstraject in te stappen. De website is uitgebreid met pagina's in het Arabisch, Turks, Pools, Bulgaars, Roemeens, Russisch en Spaans. Voor deze talen (met uitzondering van het Bulgaars en Roemeens) staan er ook getuigenissen van inburgeraars online.

Naar aanleiding van de EU-conferentie over integratie in november 2010 kwam inburgering aan bod in de nieuwsbrief van de dienst Internationaal Vlaanderen. Op die manier kwam inburgering ook onder de aandacht van buitenlandse diplomaten in België.

Intenties 2011-2012

De voorbije werkjaren is geïnvesteerd in communicatie naar alle inburgeraars. De volgende jaren zal gewerkt worden aan informatiemateriaal op maat van de grote taalgroepen (Arabisch- en Turkstaligen, Polen, Bulgaren, Russen, Roemenen, Spaanstaligen en inburgeraars die Frans of Engels als contacttaal hebben). De website www.inburgering.be wordt verder aangepast zodat bezoekers van

de pagina's in het Nederlands, Engels en Frans ook het promotiefilmpje 'Het leven zoals het wordt' kunnen bekijken. Er komen ook ondertitelde versies voor de andere talen online.

Segmentering van de doelgroep gebeurt niet enkel op basis van taal of nationaliteit maar ook op basis van bepalingen in het Inburgeringdecreet. Ouders van schoolgaande kinderen, en vooral de oudkomers onder hen, vormen een groep die nog te weinig bereikt wordt. Vorig jaar kondigde ik al aan deze doelgroep beter te willen informeren over inburgering. Omwille van de sterke stijging in de instroom en de daaruit volgende hoge werklast bij de onthaalbureaus, zijn er echter nog geen specifieke acties ondernomen. Wel is gestart met het opstellen van een wervingsplan voor die doelgroep. Het is de bedoeling dit plan verder uit te werken vanuit het perspectief van de hervorming van de integratie- en inburgeringssector. Deze doelgroep is immers het voorbeeld bij uitstek waarbij een geïntegreerde werking van op de eerste lijn (inburgering) en de tweede lijn (projecten ouderbetrokkenheid, taalbeleid, inzet sociaal tolken, toegankelijkheid van vrijetijdsaanbod, e.d.... in samenwerking met scholen, lokale besturen en/of jeugdverenigingen) een meerwaarde kan bieden.

5.1.3 “Migreren naar Vlaanderen – een starterpakket voor familiemigranten”

Stand van zaken

Aanvullend bij het primaire inburgeringstraject kan het integratieproces van nieuwkomers in de Vlaamse samenleving bevorderd worden door kandidaat-inwijkelingen de mogelijkheid te geven om zich reeds in het land van herkomst voor te bereiden op hun komst naar Vlaanderen. In het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014 zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd voor een basispakket 'Inburgering in het land van herkomst': het aanbod wordt kosteloos aangeboden, het is op basis van vrijwilligheid en het beïnvloedt de afgifte van een verblijfsvergunning niet.

Op basis van deze uitgangspunten werd in 2010 met middelen van het Europees Integratiefonds (EIF) al gestart met de ontwikkeling van een concept. Het resultaat van die oefening is een starterpakket voor familiemigranten, 'Migreren naar Vlaanderen' dat hen voorbereidt op hun vertrek naar Vlaanderen. Zo maken familiemigranten kennis met de Vlaamse samenleving en de Nederlandse taal. Het is belangrijk dat familiemigranten met realistische verwachtingen vertrekken en dat ze kunnen meedoen aan de Vlaamse samenleving. Met dit pakket start de inburgering.

Het pakket zal uit 3 onderdelen bestaan: een DVD en brochure, een 'taalgidsje' en een 'rugzakje'. Het pakket is complementair en ondersteunend aan het bestaande aanbod maatschappelijke oriëntatie in het primaire inburgeringstraject. Het 'taalgidsje' biedt een eerste kennismaking met het Nederlands nog voor aankomst in Vlaanderen en Brussel en benadrukt het belang van het Nederlands voor het leven in Vlaanderen. Het Nederlands is ook geïntegreerd in de DVD en de brochure. Het 'rugzakje' is een praktische handleiding over welke documenten een familiemigrant moet meebrengen uit het herkomstland met het oog op toetreding tot bijvoorbeeld de arbeidsmarkt of het onderwijs.

Omwille van het experimentele karakter van het project, wordt in eerste instantie gefocust op de landen met de hoogste instroom kandidaat-inwijkelingen in Vlaanderen, namelijk Marokko, Turkije en Rusland. Het pakket zal op de consulaten worden uitgereikt na goedkeuring van de visumaanvraag en wanneer blijkt dat het om familiemigranten (gezinshereniging en gezinsvorming) gaat.

Naast dit informatie- en sensibiliseringspakket dat focust op de brede groep van familiemigranten, heb ik, met middelen het Europees Integratiefonds en met cofinanciering vanuit inburgering, een onderzoek laten voeren naar het fenomeen huwelijksmigratie. Om een correct beeld te krijgen van de aard van deze migratievorm, werden landenfiches ontwikkeld die de instroom en het sociaaleconomische profiel van huwelijksmigranten en de mensen met wie ze huwen of wettig gaan samenwonen in kaart brengen. Dit onderzoek moet zowel misvattingen over deze migratievorm corrigeren als herkomstgerelateerde informatie verschaffen voor beleidsmedewerkers, zowel op Vlaams als op lokaal niveau.

In het convenant 2011-2013 van het Kruispunt Migratie-Integratie zijn specifieke doelstellingen opgenomen rond gezins- en huwelijksmigratie: het analyseren van bestaande praktijken, hiaten en noden en het verzamelen en verspreiden van expertise over procedures en voorwaarden met betrekking tot huwelijks- en gezinsmigratie en familiaal internationaal privaatrecht. Het Kruispunt Migratie-Integratie zorgt tevens voor systematische opvolging en ondersteuning van alle projecten die kaderen in de oproep “Gezocht: managers van diversiteit”. De projecten rond huwelijksmigratie in het kader van de oproep 2010 zijn vanaf 2011 van start gegaan.

Ook het lokale integratiebeleid kan een rol spelen bij het sensibiliseren rond huwelijksmigratie. In een aantal meerjarenconvenanten, die ik het voorbije jaar met lokale besturen met een erkende integratiedienst heb afgesloten, werd dit thema opgenomen.

Intenties 2012

De verspreiding van het pakket ‘Migreren naar Vlaanderen’ zal in 2012 van start gaan in Marokko, Turkije en Rusland. Ik zal in het voorjaar 2012 een bezoek brengen aan Marokko om de invoering van het pakket ter plaatse te bespreken met onder meer de consulaten. Omdat het project kadert in een grotere sensibiliseringsactie ten aanzien van onder meer huwelijksmigranten, zal ik ook relevante organisaties betrekken die in het kader van ‘Managers van diversiteit’ – oproep 2010 een project hebben voorbereid.

Het Kruispunt Migratie-Integratie blijft de projecten rond huwelijksmigratie opvolgen en ondersteunen. De methodieken die binnen deze projecten zijn ontwikkeld, zullen worden geëvalueerd en verder ontsloten naar andere sectoren. Op basis van het voortgangsverslag zal ik nagaan op welke vlakken eventuele bijsturing nodig is. Ik zal er op toezien dat aandacht en sensibilisering voor mogelijk negatieve gevolgen van huwelijksmigratie een plaats krijgt binnen de hervormde integratie- en inburgeringssector.

5.1.4 Het civiele effect van inburgering is verhoogd

Stand van zaken

Het evaluatieonderzoek “Inburgering in Vlaanderen” bevestigde in 2010 al dat het civiele effect van het inburgeringattest onvoldoende was. Nieuwe Vlamingen die inspanningen doen om zich in te burgeren moeten hiervoor de nodige waardering krijgen. Omdat een reëel civiel effect alleen maar kan bereikt worden wanneer ook de ontvangende samenleving betrokken wordt, dient nagegaan te worden welke mogelijke indicatoren zijn om dat civiel effect te meten en welke acties mogelijk zijn om het effect te verhogen.

De mate waarin de ontvangende samenleving zich openstelt of zou kunnen openstellen voor de inburgeraars, staat centraal in het onderzoek naar het civiel effect van inburgering dat in het kader van het Europees Integratiefonds en met cofinanciering vanuit inburgering wordt uitgevoerd. Het advies van de SERV over het invoeren van een inburgeringcertificaat was mee de basis voor deze onderzoeksoopdracht.

Omdat een civiel effect samenhangt met de mate waarin iemand een resultaat kan aantonen, zal het inburgeringcertificaat worden ingevoerd. Een inburgeraar die slaagt voor een evaluatietoets maatschappelijke oriëntatie en die een attest NT2 A2 kan voorleggen, zal bovenop zijn inburgeringattest een certificaat ontvangen. Het Kruispunt Migratie-Integratie is in het najaar 2010 gestart met een traject ‘evalueren om te integreren’ dat o.a. resulteerde in enkele aanbevelingen voor een evaluatietoets. Deze aanbevelingen worden meegenomen in de opdracht inzake het ontwikkelen van een evaluatietoets MO.

In mijn beleidsnota heb ik aangegeven dat het inburgeringbeleid werkgevers wil laten nadenken over manieren waarop ze het inburgeringattest en/of -certificaat kunnen valoriseren op de werkvloer. Dit geldt ook voor de Vlaamse overheid als werkgever. Het departement Bestuurszaken en het Agentschap Binnenlands Bestuur hebben ondertussen een gezamenlijk project opgestart om concreet te onderzoeken hoe het civiele effect van inburgering via het Vlaams personeelsstatuut en de rechtspositieregelingen voor lokale besturen zou kunnen verhogen. In een eerste fase zijn een aantal kansen en bedreigingen in kaart gebracht die de toegang tot overheidsbetrekkingen voor nieuwe Vlamingen bepalen. Dit sluit aan bij het SERV-advies over het invoeren van het inburgeringcertificaat waarin zij stellen dat zowel de diensten van de Vlaamse overheid als de lokale besturen openingen moeten creëren in hun personeelsbestand voor de rekrutering van allochtonen. Het was tevens een aanbeveling van de Staten Generaal voor inburgering en integratie (*).

Het departement bestuurszaken heeft het voorbije jaar een visienota voorbereid over onder meer taalbeleid binnen de Vlaamse overheid. Dit is een concreet instrument dat ik mee wil inschakelen om de drempel naar tewerkstelling binnen de Vlaamse overheid voor mensen met een migratieachtergrond verder te verlagen.

Intenties 2012

Het EIF-onderzoek ‘civiel effect van inburgering’ wordt verder opgevolgd door een stuurgroep. Ik verwacht de resultaten tegen 30 juni 2012.

Het evaluatie-instrument voor de cursus maatschappelijke oriëntatie wordt ontwikkeld. Tegelijk wordt nagegaan hoe de uitreiking van een inburgeringcertificaat kan worden ingevoerd in de werking van de onthaalbureaus zonder de planlast te verhogen. Eind 2012 moet het eerste inburgeringcertificaat uitgereikt kunnen worden.

Bij de verdere uitwerking van de conceptnota over de hervorming van de integratie- en inburgeringssector zal het verhogen van het civiel effect centraal staan. Immers, een geïntegreerde dienstverlening die focust op een betere aansluiting van de eerstelijnswerking op andere sectoren en actoren moet als resultaat hebben dat inburgeraars een reëel effect ondervinden van hun inburgering. Zo zie ik mogelijke effecten op vlak van ouderbetrokkenheid (samenwerking tussen inburgering voor ouders van schoolgaande kinderen en projecten ouderbetrokkenheid in scholen), taalbeleid (NT2-lessen binnen inburgering worden versterkt door taalstimulering binnen vrijwilligerswerk, vrijetijdsorganisaties, etc.), minderjarigenwerking (ouders van schoolgaande kinderen worden binnen inburgering geïnformeerd en toegeleid naar initiatieven binnen het jeugdbeleid gericht op schoolgaande kinderen met een migratieherkomst), etc.

Binnen het gezamenlijke project van het departement Bestuurszaken en het Agentschap Binnenlands Bestuur verwacht ik concrete actiepunten om de rekrutering van nieuwe Vlamingen te vergemakkelijken. Deze actiepunten zullen ook duidelijker maken of en in welke mate aanpassingen aan de regelgeving (VPS - rechtspositie lokale besturen) noodzakelijk zijn. Jobpunt Vlaanderen doet reeds specifieke acties om specifieke doelgroepen, waaronder kandidaten met een migratieachtergrond aan te spreken om te werken bij de Vlaamse overheid. Ook in 2012 zal Jobpunt op dit vlak een experimenteel project uitwerken om via diverse media meer kandidaten met een migratieachtergrond te bereiken. Ik kijk vol verwachting uit naar de resultaten van dit project en hoop dat het een inspiratiebron kan zijn voor lokale besturen.

5.1.5 Het Integratiedecreet is uitgevoerd

Stand van zaken

Op 12 november 2010 keurde de Vlaamse Regering het uitvoeringsbesluit goed dat een aantal artikelen van het Integratiedecreet in werking laat treden. Het vroegere Vlaams Minderhedencentrum

vzw werd omgevormd tot Vlaams Expertisecentrum Migratie en Integratie (VLEMI) en veranderde zijn naam in “Kruispunt Migratie-Integratie vzw”. Het eerste meerjarenconvenant met het Kruispunt Migratie-Integratie is van start gegaan op 1 januari 2011 en loopt tot 31 december 2013. Ook het Minderhedenforum werd opnieuw erkend als participatieorganisatie. Met De Schroef, de werking voor trekkende beroepsbevolking (binnenschippers), werd een nieuw meerjarenconvenant afgesloten.

Er werden –in samenwerking met de actoren op het terrein – trajecten afgewerkt om financieringsmodellen te ontwikkelen voor zowel de integratiesector en als voor het lokaal integratiebeleid. Beide trajecten hebben geleid tot ontwerpfinancieringsmodellen die zullen toelaten om zowel het lokaal als het Vlaams integratiebeleid op basis van objectief meetbare indicatoren te financieren. Dit moet toelaten om de financiering beter af te stemmen op de reële noden op het terrein. Aan de lokale besturen met een integratiedienst die nog een nieuwe convenant met de Vlaamse Overheid moeten afsluiten voor 1 januari 2014, heb ik een aantal beleidsprioriteiten meegegeven. Ik heb daarbij aangegeven dat men naargelang de lokale context meer of minder kan inzetten op bepaalde prioriteiten.

Het Integratiedecreet creëert ook het wettelijk kader voor de sociaal tolk- en vertaaldienstverlening. Uitgangspunt hierbij is dat de Vlaamse overheid voorziet in een basissubsidie voor de sociaal tolk- en vertaaldiensten zodat ze hun werking op een kwaliteitsvolle manier kunnen uitbouwen en continueren en dat de overheid die beroep doet op een erkende sociaal tolk- of vertaaldienst of die de maatschappelijke voorzieningen subsidieert die beroep doet op een erkende sociaal tolk- of vertaaldienst moet instaan voor de tolk- en vertaalprestaties die geleverd worden voor haar en/of voorzieningen. Het voorbije werkjaar werd een financieringsmodel voor het sociaal tolken voorbereid. Op basis hiervan wordt momenteel, conform de principes van het Integratiedecreet, een voorstel uitgewerkt.

Intenties 2012

Als de organisatie voldoet aan de erkenningvoorwaarden en het meerjarenconvenant wordt goedgekeurd door de VGC, zal het Regionaal Integratiecentrum Foyer tegen 1 januari 2012 als hoofdstedelijk integratiecentrum worden erkend. De verdere uitvoering van het Integratiedecreet zal, net als de verdere uitwerking van de financiering voor de integratiesector, gekoppeld worden aan de hervorming van de integratie- en inburgeringssector.

Voor het lokaal integratiebeleid, dat vanaf 1 januari 2014 zal ingeschakeld worden in de lokale beleid- en beheercyclus, zal het Integratiedecreet waar nodig aangepast en uitgevoerd worden zodat de timing van het Planlastendecreet kan worden gerespecteerd. Het nieuwe financieringsmodel voor de lokale besturen zal verder uitgewerkt worden en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Bij de onderhandelingen over de nieuwe convenanten met lokale integratiediensten zal ik er op toezien dat de regie van de lokale besturen maximaal gerespecteerd wordt. Ik zal het Agentschap Binnenlands Bestuur vragen de geest van het Planlastendecreet en de principes zoals beschreven in de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector maximaal toe te passen binnen de grenzen van de huidige regelgeving. Dit betekent concreet dat ik de lokale besturen wil aanmoedigen om een inclusief en gecoördineerd integratiebeleid te voeren op basis van een lokale omgevingsanalyse.

De sociaal tolk- en vertaaldiensten zullen in 2012 nog projectmatig worden gefinancierd. Ondertussen werk ik verder aan de uitvoering van het integratiedecreet. Hierover zal ik in overleg gaan met Fedasil en met de voornaamste gebruikersoverheden op Vlaams niveau. Naar analogie met het sociaal tolken zal er het komende werkjaar een voorstel worden uitgewerkt voor de financiering van het sociaal vertalen.

5.1.6 De stem van de doelgroepen wordt gehoord

Stand van zaken

De Vlaamse overheid hecht er veel belang aan om de doelgroepen van het integratiebeleid op een volwaardige manier bij het beleid te betrekken. Hiertoe bepaalt het Integratiedecreet dat de Vlaamse Regering een participatieorganisatie erkent die optreedt als forum van organisaties van de doelgroepen. Het Forum van Etnisch-Culturele Minderheden (Minderhedenforum) vzw, dat erkend is sinds 1999 op basis van het decreet van 1998, werd met ingang van 14 januari 2011 op basis van het Integratiedecreet erkend als participatieorganisatie.

In de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringsector is opgenomen dat de participatieorganisatie versterkt wordt zodat het Minderhedenforum als participatieorganisatie nog meer dan vandaag kan inspelen op het verhogen van de participatie van etnisch-culturele minderheden aan de samenleving. Deze uitbreiding moet toelaten om een gebiedsdekkende werking te realiseren.

Met het Europees Integratiefonds kan een opstap gerealiseerd worden voor nieuwe beleidsinitiatieven. Een voorbeeld hiervan is het EIF-project 'Participatie van derdelanders aan adviesraden'. Het project komt tegemoet aan het streven van de Vlaamse Regering naar een grotere deelname van personen met allochtone herkomst aan adviesraden en aan de aanbeveling van de werkgroep 'Sociale cohesie/actief burgerschap' van de Staten-Generaal Inburgering en Integratie (*). Het EIF-project vertrekt van de vaststelling dat de participatie van derdelanders, en de etnisch-culturele diversiteit in het algemeen, in de meeste adviesraden beperkt is. Drempels om te participeren situeren zich op twee vlakken. Enerzijds beschikt de derdelander niet altijd over de juiste of voldoende kennis, informatie, competenties en/of netwerken om een actieve rol op te nemen in adviesorganen. Anderzijds weten deze organen vaak zelf niet hoe men kwalitatief werk kan maken van diversiteit in hun samenstelling en werking. Het EIF-project werkt tegelijk aan het wegwerken van beide drempels.

Intenties 2012

Het Minderhedenforum zal in 2012 focussen op lokaal burgerschap en de lokale verkiezingen. Ook de Open Forumdag zal over dit thema centraal stellen. In voorbereiding van de lokale verkiezingen, heb ik aan het Agentschap Binnenlands Bestuur gevraagd om een folder te ontwikkelen om EU-burgers en migranten te informeren over hun rechten met betrekking tot de lokale verkiezingen. Er zal bij de ontwikkeling van deze folder voldoende aandacht worden besteed aan toegankelijk taalgebruik. Deze folder zal ter beschikking worden gesteld van alle lokale besturen, diensten en organisaties en komt tegemoet aan de aanbeveling van de Staten Generaal om ook aandacht te besteden aan politieke participatie (*).

Het verhogen van de deelname van nieuwe Vlamingen aan adviesorganen en gemeentelijke werkgroepen is nog tot 2014 een van de beleidsprioriteiten in lokale integratiebeleidsplannen. Via het lokaal integratiebeleid proberen lokale besturen de evenredige participatie aan lokale adviesraden te bevorderen. Het EIF-project 'Participatie van derdelanders in adviesraden' kan hier een belangrijke meerwaarde betekenen. Dit project loopt tot juni 2013.

5.1.7 Erfgoedbeleid is hefboom voor integratie

Stand van zaken

Dat erfgoed een thema is dat alle Vlamingen beroert, blijkt ook uit de initiatieven die het Minderhedenforum in het verleden al heeft genomen.

In 2011 werd de nieuwe erfgoedorganisatie opgericht. Zoals ik heb aangekondigd in mijn beleidsbrief 2011 is het bereiken van nieuwe Vlamingen een expliciete doelstelling voor de nieuwe

erfgoedorganisatie. Het Kruispunt Migratie-Integratie heeft in zijn convenant de opdracht gekregen om te onderzoeken of er ook samen met FARO, het Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed, een project kan worden opgezet in verband met erfgoed als hefboom voor integratie.

In het kader van het internationale netwerk *Archaeology in Contemporary Europe* (ACE) organiseerde het VIOE binnen de ACE-thematiek I ‘*Significance of the Past*’ een internationaal colloquium rond het thema migratie en kolonisatie in de vroege middeleeuwen in mei 2011. Aan dit colloquium dat ‘*Cultural and social dimensions of early-medieval migration and colonisation*’ als titel droeg, namen ongeveer 120 internationale onderzoekers deel. Uit de *key-note*-lezing bleek dat we de problemen rond etniciteit, migratie en kolonisatie vanuit een nieuw wetenschappelijk, historisch standpunt dienen te bekijken. De avondlezing van Leo Lucassen, (Universiteit Leiden) die een link legde tussen de historische en hedendaagse migratieproblematiek, benadrukte deze stelling. Migratie maakt deel uit van het menselijk bestaan en heeft een multiculturele samenleving tot gevolg, die een verrijking van ons maatschappelijk leven betekent.

Intenties 2012

Ik verwacht de eerste concrete voorstellen van de nieuwe erfgoedorganisatie met betrekking tot het bereiken van nieuwe Vlamingen in 2012, net als een aanzet van mogelijke samenwerking tussen het Kruispunt Migratie-Integratie en FARO.

5.1.8 Debat over de Islam en andere levensbeschouwingen wordt niet uit de weg gegaan

Stand van zaken

Binnen haar opdracht om een integratiekaart te ontwikkelen, verricht het Steunpunt Gelijkekansenbeleid twee onderzoeken rond de islamthematiek. De eerste studie heeft betrekking op de imams en heeft tot doel een gedocumenteerd beeld te krijgen van de imams en islamitische consultants en na te gaan of en hoe kan worden samengewerkt rond beleidsthema's. De tweede studie behandelt de mogelijke socio-culturele rol die de moskee in de brede lokale gemeenschap in Vlaanderen kan spelen en onderzoekt eventuele mogelijkheden tot samenwerking rond integratie. De resultaten van beide studies verwacht ik tegen eind 2011.

Het EIF community actions project ‘*DIRECT: Dialogue for Integration: engaging religious communities*’ resulteerde in een aantal relevante conclusies en aanbevelingen over de rol van religieuze leiders in de integratie van hun achterban in de samenleving. Uit het Vlaamse luik van het onderzoek is gebleken dat religieuze gemeenschappen een actief onderdeel kunnen zijn van de civiele maatschappij en een positieve rol kunnen spelen op vlak van sociale cohesie.

Het Kruispunt Migratie- Integratie en de integratiecentra ondersteunen lokale besturen om in te spelen op de levensbeschouwelijke diversiteit door informatie te verspreiden, goede praktijken te bundelen en handleidingen samen te stellen. Vooral rond thema's waar diverse lokale en bovenlokale instanties bij betrokken zijn, is het belangrijk dat er up-to-date informatie en ondersteuning beschikbaar is, bijvoorbeeld i.v.m. het islamitische offerfeest, de erkenning van moskeeën, islamitische begraafplaatsen en het wettelijk kader i.v.m. levensbeschouwelijke symbolen. Het Kruispunt Migratie-Integratie screende bestaande nota's over het wettelijk kader rond omgaan met levensbeschouwelijke symbolen en het offerfeest op actualiteit en bruikbaarheid en leverde input aan het Federaal Agentschap voor voedselveiligheid voor een beperkte aanpassing van de handleiding offerfeest november 2011.

Intenties 2012

De Islam speelt een prominente rol in het inburgering- en integratieverhaal. Knelpunten en conflicten van samen-leven met meerdere culturen worden vaak geïllustreerd door botsende standpunten van de

‘Westerse’ wereld met (bepaalde stromingen in) de Islam. Toch ben ik er van overtuigd dat de islam binnen onze pluriforme samenleving een plaats kan hebben. Dat bewijzen de vele gelovige moslims die hun godsdienst belijden en tegelijk de wetten van het land en de principes van gelijkwaardigheid, binnen een gemeenschappelijk kader van normen en waarden, respecteren.

Op basis van de resultaten van de studies van het Steunpunt Gelijke Kansenbeleid zal ik nagaan of het wenselijk en/of noodzakelijk is om levensbeschouwing een plaats te geven in het integratiebeleid. Ondertussen zal de integratiesector informatie blijven ter beschikking stellen aan lokale besturen. Zo zal het Kruispunt Migratie-Integratie onder meer haar informatie over de wettelijke kaders met betrekking tot levensbeschouwelijke symbolen en ritueel slachten actualiseren. Ook de handleiding met betrekking tot de reglementering van het offerfeest wordt geactualiseerd. Naast de reglementering worden ook goede praktijken meegegeven.

Het Kruispunt Migratie-Integratie zal eveneens zijn expertise met betrekking tot de Islam verder uitbouwen in nauw overleg met specialisten in de materie. Bedoeling is dat er een actief netwerk ontstaat van instellingen die rond de islamthematiek werken.

Ik zal er bij de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs op aandringen om het overleg met de vertegenwoordigers van de islamitische eredienst te hervatten om te komen tot een Vlaamse opleiding voor imams. Immers, goed opgeleide, Nederlandstalige imams die onze samenleving kennen, zijn de beste garantie voor de integratie van de Islam in de Vlaamse samenleving.

5.2 Uitdaging 2: De doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd

5.2.1 Het belang van taal

Stand van zaken

De tijdelijke projecten van de Huizen van het Nederlands voor de uitbouw van een lokaal taal(promotie)beleid lopen nog tot eind oktober.

De aangekondigde visietekst met betrekking tot de toekomstige organisatie, opdrachten en financiering van de Huizen van het Nederlands is meegenomen in mijn conceptnota voor de hervorming van de sector inburgering en integratie. Het is mijn ambitie om taal(promotie)beleid als horizontaal aandachtspunt voor alle beleidsdomeinen op te nemen in het horizontaal integratiebeleidsplan van de Vlaamse overheid.

In het kader van het Europees Integratiefonds en in opvolging van de derde rondetafelconferentie Nederlands tweede taal heb ik aan de KU Leuven de opdracht gegeven om de cognitieve vaardigheidentest (COVAAR) die door de Huizen van het Nederlands wordt gebruikt, te evalueren. De resultaten van deze evaluatie waren bijzonder positief en tonen aan dat de COVAAR ingebed is in een bredere intakeprocedure en niet als een absoluut en enig screeningsinstrument wordt gehanteerd. Er zijn ook geen aanwijzingen dat de scores vertekend worden door de cultuur en/of de taal van de diegene die de test aflegt. De studie benadrukt nogmaals de nood aan een meer uitgebreid en gediversifieerd NT2 aanbod en meer communicatie tussen de verschillende betrokken actoren.

Al sinds 2009 wordt er met middelen van het Europees Integratiefonds met cofinanciering vanuit inburgering geïnvesteerd in het meer toegankelijk maken van beroepsopleidingen voor derdelanders door het aanbieden van geïntegreerde taaltrajecten. Ook in 2011 liep een dergelijk project.

Intenties 2012

Rekening houdend met het concept voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector en de opdrachten van het nog op te richten Agentschap ‘Integratie en Inburgering’, zal ik nieuwe tijdelijke

projecten taal(promotie)beleid uitschrijven zodat de door de Huizen van het Nederlands opgebouwde expertise met betrekking tot taalpromotie en -beleid niet verloren gaat en de integratie van taal(promotie)beleid binnen de integratie- en inburgeringsector kan worden voorbereid.

Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en de Vlaamse minister bevoegd voor werk zal ik er voor zorgen dat de opdracht van de Huizen van het Nederlands met betrekking tot intake, screening en doorverwijzing van anderstaligen die Nederlands willen leren met het oog op professionele, educatieve en sociale redzaamheid een duidelijke en zichtbare plaats krijgt in het concept van de 'regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding'. Ook aan het uitklaren van de financiële implicaties van dit concept zal ik meewerken.

Omdat de vraag naar taalbeleid en aandacht voor taal zowel bij lokale besturen, verenigingen als bij dienstverlenende organisaties steeds luider klinkt en omdat een goede kennis van het Nederlands tegelijk een emancipatorisch effect heeft en ontmoeting tussen mensen met en zonder migratieherkomst bevordert, kies ik '*De Nederlandse taal verbindt ons allemaal*' als thema voor de oproep 'Gezocht: managers van diversiteit' 2012. Bij deze oproep zal de nadruk liggen op taalstimulering en -beleid. De ingediende projecten moeten een aanvulling bieden op het NT2-aanbod in onderwijs en mogen geenszins in de plaats van het onderwijsaanbod treden. Ik zal aan het Agentschap Binnenlands Bestuur vragen om bijhorend communicatiemateriaal te laten ontwikkelen zodat de projecten in 2013 (het jaar dat de projecten zullen worden uitgevoerd) brede maatschappelijke weerklank kunnen krijgen.

5.2.2 Het inburgeringaanbod is een aanbod op maat

Stand van zaken

Omdat de doelgroep van inburgering heterogeen is, moet het aanbod flexibel zijn. Daarom is inburgering een aanbod op maat. Verschillende instrumenten zijn uitgebouwd om het werken op maat te ondersteunen. De onthaalbureaus en het Agentschap Binnenlands Bestuur werken samen in functie van het optimaliseren ervan.

De vrijstellingstoets gaat na of de inburgeraar over voldoende kennis en competenties beschikt om vrijgesteld te worden voor het vormingsonderdeel maatschappelijke oriëntatie (MO). Deze toets voorkomt dat inburgeraars die geen baat meer hebben bij dit onderdeel van inburgering nodeloos in de les moeten zitten. Het pilootproject voor de invoering van deze toets ging in januari 2011 van start en loopt tot eind december 2011. Tijdens deze pilootfase nemen enkel de onthaalbureaus Gent, stad Antwerpen en Brussel de toets af zowel voor hun eigen cliënten als voor de cliënten van de andere onthaalbureaus. Uit een tussentijdse evaluatie in juni 2011 blijkt dat de toets zijn doel lijkt te bereiken en dat het een geschikt instrument is.

De projectoproep voor de ontwikkeling van het zelfstudiepakket MO zal nog in 2011 worden uitgestuurd. Ondertussen richten onthaalbureaus een aanbod MO 'op maat' in om tegemoet te komen aan de realiteit van werkende inburgeraars die onmogelijk in een MO-cursus met een vast lessenrooster kunnen instappen. Dit aanbod, dat bestaat uit een beperkt aantal contacturen (in groep) in combinatie met thuisopdrachten, verschilt per onthaalbureau.

Het trajectonderdeel loopbaanoriëntatie (LO) heeft tot doel de inburgeraar te ondersteunen bij het (leren) maken van keuzes om zijn levensloopbaan verder uit te tekenen en zijn traject na inburgering voor te bereiden en is dus per definitie een aanbod op maat. Loopbaanoriëntatie wordt door de onthaalbureaus maximaal geïntegreerd binnen trajectbegeleiding en de lessen MO.

Sinds 2009 wordt er samengewerkt met de Onderwijsinspectie voor een kwaliteitsvolle inhoudelijke en pedagogische inspectie van de onthaalbureaus. De rode draad van deze inspectie is het stimuleren van een kwaliteitsvolle werking op maat van iedere inburgeraar. De onthaalbureaus ervaren deze

doorlichting als zeer waardevol. Het voorbije werkjaar heeft het inspectieteam opvolgingscontroles van de inspectie MO uitgevoerd en de trajectbegeleiding inhoudelijk doorgelicht.

Heel wat inburgeraars beschikken over een buitenlands diploma. Vroeg starten met het vertalen van de buitenlandse kwalificaties naar onze samenleving draagt bij tot een vlotte oriëntatie en integratie van de inburgeraars. NARIC-Vlaanderen is verantwoordelijk voor de procedure voor diplomagelijkschakeling. Begeleiding bij diplomagelijkschakeling is een onderdeel van de trajectbegeleiding op het onthaalbureau. Er is het voorbije werkjaar overleg opgestart tussen NARIC en de onthaalbureaus om de complexe procedure te kunnen vereenvoudigen. Een voorbeeld van mogelijke vereenvoudiging zou zijn om gecertificeerde sociaal vertalers te accepteren voor de vertalingen. NARIC is bereid deze aanpassing in overweging te nemen.

Begin 2010 heeft de VDAB een experiment 'diplomagelijkschakeling' opgezet met de onthaalbureaus en de VDAB in de AMB Regio's Antwerpen, Gent en West-Vlaanderen. Dit experiment liep tot juni 2011 en liet toe om werkzoekenden met buitenlands diploma in één van de betrokken regio's door te verwijzen naar het onthaalbureau voor ondersteuning en/of begeleiding bij het doorlopen van de procedure voor de erkenning van zijn of haar diploma. De betrokken onthaalbureaus hebben dit experiment positief geëvalueerd. De evaluatie van de VDAB zal bepalend zijn voor het al dan niet uitbreiden van dit experiment naar alle regio's.

Binnen de heterogene groep inburgeraars zijn alfaklanten (dit zijn personen die analfabeet, laaggeletterd, zeer laaggeschoold of traaglerend zijn) een specifieke groep in belangrijke mate omwille van het (lange) NT2-traject dat deze personen moeten doorlopen. Binnen het interdepartementaal projectteam inburgering (IPI) werd een werkgroep opgericht om voorstellen uit te werken omtrent inburgering op maat voor alfaklanten. Hieraan nemen experts vanuit de onthaalbureaus, VDAB, OCMW en Onderwijs deel. Deze werkgroep heeft nog geen aanbevelingen geformuleerd.

Ouders van schoolgaande kinderen zijn een specifieke categorie inburgeraars. Het Kruispunt Migratie-Integratie ontwikkelde begin 2011 samen met alle integratiecentra en het Steunpunt Diversiteit en Leren een werkkader om in het basisonderwijs en het secundair onderwijs een krachtige samenwerking tussen ouder en school uit te bouwen. De integratiecentra en -diensten, vertegenwoordigd in de LOPs en betrokken bij initiatieven voor opvoedingsondersteuning zetten dit kader verder om in de praktijk.

Intenties 2012

De vrijstellingstoets MO die in 2011 via een pilootproject ingevoerd wordt, is een schriftelijke gesloten toets met meerkeuzevragen. Het risico op verspreiding van deze vragen is groot en dus moeten deze vragen uitgebreid en geactualiseerd worden. Er is ook nood aan een grondige evaluatie van de vrijstellingstoets en de eventuele relatie ervan met een eindevaluatieinstrument. Deze beide doelstellingen worden mee opgenomen in de opdracht voor het ontwikkelen van een evaluatie-instrument voor de cursus MO (zie 3.1.4). Uit een eerste evaluatie van de vrijstellingstoets is ook gebleken dat het invoeren van deze toets (nog) niet geresulteerd heeft in een stijging van het aantal doorverwijzingen van inwerkingklanten en OCMW-klanten. Dit wordt verder onderzocht. Waar nodig zal ik acties ondernemen.

De uitwerking van het zelfstudiepakket MO zal in overleg met de onthaalbureaus uitgewerkt worden. Het effect op het einde van de cursus moet hetzelfde zijn als bij de klassikale cursus. Eind 2012 zal er een zelfstudiepakket beschikbaar zijn.

De samenwerking tussen Inburgering en de Onderwijsinspectie wordt verder gezet. Ik zal nagaan hoe deze inhoudelijke en pedagogische inspectie een wettelijk kader kan krijgen en hoe de doorlichtingen van de inspectie als een meer dwingend controleorgaan kunnen ingezet worden.

Het komende werkjaar zal er een concreet voorstel worden uitgewerkt over het inschakelen van sociaal vertalers bij diplomagelijkschakeling. De samenwerking tussen NARIC en de onthaalbureaus over de begeleiding bij diplomagelijkschakeling wordt voortgezet. Bij de verdere uitwerking van de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringsector zal in afstemming met de minister bevoegd voor onderwijs worden nagegaan hoe zowel de toeleiding van inburgeraars naar een vormingsaanbod als de begeleiding bij diplomagelijkschakeling kan ingepast worden in de ‘regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding’.

In functie van een zo inclusief mogelijke en sluitende aanpak ten aanzien van ouders van schoolgaande kinderen wil ik tot afstemming komen tussen de kerntaken van de verschillende deelwerkingen van de integratie- en inburgeringsector, het onderwijsveld en de lokale besturen. Een geïntegreerde aanpak moet leiden tot een betere doorverwijzing en afstemming tussen onderwijsinstellingen en onthaalbureaus. Het Kruispunt Migratie-Integratie zal de conclusies van het leertraject ‘ouderbetrokkenheid’ verspreiden naar alle betrokken actoren. Het verhogen van ouderbetrokkenheid is ook opgenomen in het Vlaams actieplan Kinderrechten. Een krachtige samenwerking tussen ouder en school stimuleren is een van de aanbevelingen van de Staten Generaal voor Inburgering en Integratie (*).

De werkgroep ‘Inburgering op maat van alfaklanten’ zal voorstellen uitwerken over mogelijke specifieke trajecten. Op die manier moet er ook voor alfaklanten een aanbod op maat kunnen gerealiseerd worden.

Expats behoren niet tot de doelgroep van het inburgeringbeleid. Toch bestaat bij mensen die hier met een tijdelijk verblijf wonen en werken een vraag om de samenleving waarin ze terecht komen, beter te leren kennen. Vooral in de Vlaamse Rand, waar de internationalisering de laatste jaren sterk is toegenomen, kan het aanbod dat vandaag binnen inburgering bestaat een antwoord bieden op een steeds toenemende vraag naar informatie en begeleiding in functie van gemeenschapsvorming. Ik zal het Agentschap voor Binnenlands Bestuur vragen om –samen met experts uit vzw de Rand, inburgering- en integratiesector en de Dienst Internationaal Vlaanderen– in kaart te brengen welke dienstverlening binnen de integratie- en inburgeringsector een meerwaarde zou kunnen bieden voor expats. Op basis van de aanbevelingen van die werkgroep zal ik nagaan of het op te richten Agentschap ‘Integratie en Inburgering’ een taak heeft voor de doelgroep van expats.

5.2.3 Stimuleren van maatschappelijke participatie krijgt voldoende aandacht

Stand van zaken

Sociale zelfredzaamheid is de rode draad doorheen elk inburgeringstraject en komt expliciet aan bod binnen LO sociaal. Omdat integratie niet stopt na inburgering en ook de zogenaamde ontvangende samenleving een meer actieve rol kan opnemen, heb ik ‘*Samen Inburgeren*’, een Vlaams model van inburgeringscoaching laten ontwikkelen. Dit is een duo-methodiek waarbij vrijwilligers het engagement aangaan om inburgeraars te ondersteunen bij hun integratieproces. ‘*Samen inburgeren*’ zet in op wat mensen bindt. Ze delen hun interesses, hun hobby’s en hun leefwereld, wat leidt tot beter wederzijds begrip en meer wederzijds respect. Bovendien creëert ‘*Samen Inburgeren*’ oefenkansen om het Nederlands dat inburgeraars in de les hebben geleerd, in dagdagelijkse situaties te oefenen.

Omdat echte integratie plaatsvindt in de straat, in de buurt, de wijk, ligt de focus van ‘*Samen Inburgeren*’ lokaal. Daarmee komt deze methodiek tegemoet aan het pleidooi binnen de werkgroep ‘sociale cohesie en actief burgerschap’ van de Staten Generaal om informele (buurt-) interactie te stimuleren (*). Via de beschikbare informatie, het draaiboek en de website www.sameninburgeren.be waar ieder lokaal project een eigen webpagina kan aanmaken, moet dit concept uitgroeien tot een toegankelijk initiatief voor vrijwilligers en inburgeraars in heel Vlaanderen. Om de verspreiding van het concept te stimuleren, werd ‘*Samen Inburgeren*’ gekozen als thema van de projectoproep 2011 ‘Gezocht: managers van diversiteit’.

Intenties 2012

Vanaf het najaar 2011 kunnen vrije initiatieven ‘*Samen Inburgeren*’ worden opgestart. Om dit aan de moedigen zal blijvend aandacht worden besteed aan het bekendmaken ervan. Het Kruispunt Migratie-Integratie dat de opvolging van de projectoproep ‘Gezocht: managers van diversiteit’ opneemt, zal hierin een bepalende rol spelen. De geselecteerde projecten van de projectoproep 2011 gaan vanaf 1 januari 2012 van start voor een periode van 3 jaar.

In het kader van de geplande hervorming van de inburgering- en integratiesector zal ik de rol van het onthaalbureau om maatschappelijke participatie te stimuleren nader uitklaren. Ik zal hierover ook in overleg gaan met het Minderhedenforum dat als participatieorganisatie versterkt wordt. Het doel is te komen tot een goede afstemming tussen de stimulerende rol van de onthaalbureaus in het kader van LO Sociaal, de opdracht van de integratiesector op vlak van secundair inburgeringbeleid, het aanbod op lokaal niveau en de emanciperende rol van het middenveld. Rekening houdend met het sterk emancipatorisch karakter van een goede kennis van het Nederlands, zal ook nagegaan worden wat de impact kan zijn van een taal(promotie)beleid op participatie aan de samenleving en hoe het op te richten Agentschap ‘Integratie en Inburgering’ hierin een stimulerende rol kan opnemen.

5.2.4 Er is een volwaardig inburgeringbeleid voor minderjarige nieuwkomers

Stand van zaken

Inburgering van minderjarige nieuwkomers verloopt vooral via onderwijs. Maar voor een geslaagde integratie is het belangrijk dat de minderjarige nieuwkomers ook deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten. Op die manier kunnen jongeren niet alleen Nederlands in de praktijk inoefenen, maar ook hun sociaal netwerk vergroten. Dat laatste is een expliciete aanbeveling van de Staten Generaal voor inburgering en integratie (*).

De aanpassing van het Inburgeringdecreet om kinderen tussen tweeënhalve en vijf jaar op te nemen in de doelgroep van inburgering, zal meegenomen worden in het kaderdecreet ‘integratie en inburgering’. Deze uitbreiding laat onthaalbureaus toe om ook kleuters te kunnen toeleiden naar onderwijs en houdt in die zin een uitbreiding in van de bestaande opdracht van de onthaalbureaus. De experimentele projecten die de Onthaalbureaus BON en Limburg met middelen van het Europees Vluchtelingenfonds tijdens de zomervakantie hebben gerealiseerd, hebben aangetoond dat inburgering voor minderjarigen (in dit geval niet-begeleide minderjarige asielzoekers) een meerwaarde kan bieden. Deze trajecten bestonden uit lessen maatschappelijke oriëntatie afgestemd op de doelgroep en speelse activiteiten die minderjarigen laten proeven van een gevarieerd aanbod aan vrijetijdsactiviteiten. Uit de enthousiaste reacties van de minderjarigen en de observaties van de begeleiders blijkt dat deze trajecten de jongeren een houvast bieden en hun zelfredzaamheid en integratie bevorderen.

In 2011 werden zowel het nieuwe Vlaamse Jeugdbeleidsplan als het eerste Vlaams Actieplan Kinderrechten door de Vlaamse Regering goedgekeurd. In het Vlaams Jeugdbeleidsplan heb ik mij geëngageerd om de minderjarigenwerking van de onthaalbureaus te evalueren, de toeleiding van minderjarigen naar het kleuteronderwijs en het vrijetijdsaanbod te helpen bevorderen en na te gaan hoe minderjarige nieuwkomers kunnen ondersteund worden bij het blijven oefenen en gebruiken van het Nederlands. Mijn engagementen in het Vlaams Actieplan Kinderrechten heb ik doorheen de beleidsbrief bij de respectieve items vermeld.

Intenties 2012

Het is de opdracht van de onthaalbureaus om minderjarige anderstalige nieuwkomers toe te leiden naar onderwijs. Om deze taak efficiënt en doelgericht te kunnen invullen, moeten zij zicht hebben op de instroom van minderjarige nieuwkomers in de scholen en op het aantal minderjarige nieuwkomers dat geen onderwijs volgt. Pas dan kan het onthaalbureau specifieke wervingsacties opzetten naar deze

minderjarigen. Om ervoor te zorgen dat de onthaalbureaus via de KBI over de inschrijvingsgegevens kunnen beschikken, zal het Agentschap Binnenlands Bestuur in samenwerking met het Agentschap voor Onderwijsdiensten de nodige acties ondernemen.

In overleg met de onthaalbureaus zal er een duidelijke omschrijving van de taken van het onthaalbureau m.b.t. minderjarige nieuwkomers worden uitgewerkt. Dit zal ook breder gekaderd worden in de verdere uitwerking van de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector. De aanpassing van het Inburgeringsdecreet die moet toelaten om kleuters vanaf 2,5 jaar toe te leiden naar onderwijs, zal meegenomen worden in het geplande kaderdecreet 'integratie en inburgering'. Deze beide acties zijn ook opgenomen in het Vlaams Actieplan Kinderrechten.

De situatie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen is vaak zeer schrijnend. Een gepaste en efficiënte (crisis)opvang, een snelle identificatie, een eerste toekomstoriëntatie en het aanstellen van een voogd zijn de eerste en meest dringende uitdagingen en behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid. Voor (niet-begeleide) minderjarige nieuwkomers die hier een toekomstperspectief hebben, wil ik nagaan hoe op korte termijn een facultatief aanbod inburgering kan georganiseerd worden. Ik zal hierover in overleg gaan met de Vlaamse ministers bevoegd voor jeugd en (jongeren)welzijn. De projecten in Brussel en Limburg zullen daarbij als voorbeeld dienen.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal verder sectorale gesprekstafels 'niet-begeleide minderjarige vreemdelingen' organiseren om knelpunten te inventariseren en voorstellen uit te werken waarbij o.m. uitgeklaard wordt wie hierbij welke rol en opdracht heeft. Deze actie is ook opgenomen in het Vlaams Actieplan Kinderrechten. Begin 2012 zal voor een eerste maal gerapporteerd worden over de stand van zaken van de acties opgenomen in het Vlaams Jeugdbeleidsplan.

Verder zal het Kruispunt Migratie-Integratie een praktijkonderzoek verrichten naar succesvolle methodieken om jongeren van diverse herkomst samen te brengen. De methodieken focussen op kennismaking en ontmoeting en stimuleren jongeren om deel te nemen aan het maatschappelijk gebeuren (onderwijs, jeugd, vrije tijd). De bevindingen uit dit praktijkonderzoek zullen nadien door het Kruispunt Migratie-Integratie verder ontsloten worden.

Tot slot moet er aandacht besteed worden aan de nefaste gevolgen van gedwongen huwelijken en schijnhuwelijken op minderjarigen. Ik heb in het actieplan kinderrechten dan ook laten opnemen dat de Vlaamse overheid hierover zal sensibiliseren.

5.2.5 Er is een vlotte overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject

Stand van zaken

Inburgering stopt niet bij het einde van het primaire inburgeringstraject. Het primaire traject is een eerste opstap waarbij de inburgeraar georiënteerd en begeleid wordt naar een vervolgtraject (= het secundaire traject). Voor inburgeraars met een professioneel perspectief staat de doorstroom naar werk of ondernemerschap centraal, voor inburgeraars met een educatief perspectief gaat het om de doorstroom naar onderwijs en vorming. En voor alle inburgeraars is (verder) investeren in hun sociaal traject zonder meer een meerwaarde.

De Commissie Diversiteit van de SERV heeft in haar advies over het invoeren van het inburgeringscertificaat benadrukt dat er werk moet worden gemaakt van meer mogelijkheden in de secundaire trajecten. Secundaire trajecten situeren zich niet binnen de integratie- en inburgeringssector, wel binnen de reguliere sectoren. De integratie- en inburgeringssector neemt een stimulerende en ondersteunende rol op om het secundair inburgeringsbeleid verder uit te bouwen. Dat betekent dat alle relevante beleidsdomeinen aandacht moeten hebben voor de doorstroom van inburgeraars naar hun aanbod. De stimulerende rol van de integratie- en inburgeringssector wordt geïllustreerd door onderstaande initiatieven.

Het voorbije werkjaar werd er verder ingezet op het verhogen van de instroom van inburgeraars in educatieve secundaire trajecten. Met middelen van het Europees Integratiefonds en cofinanciering vanuit inburgering werd in de steden Gent en Antwerpen een project opgestart dat goede resultaten kan voorleggen. De projectpromotoren zijn er in geslaagd derdelanders toe te leiden en te begeleiden naar vorming en onderwijs. Verder hebben ze via overleg, een breed lerend netwerk en een toolkit gewerkt aan de verbetering van de toegankelijkheid van het aanbod.

Om de toeleiding van inburgeraars naar ondernemerschap te stimuleren heb ik in het najaar 2010 een experimentele projectsubsidie toegekend aan Stebo vzw. In het kader van eerdere subsidies had Stebo vzw in Limburg een integraal traject naar ondernemerschap voor nieuw- en oudkomers uitgewerkt waarbij ze samenwerken met het onthaalbureau, Syntra Vlaanderen, VLAO Limburg en de VDAB. Met deze projectsubsidie kan Stebo vzw de opgebouwde kennis overdragen naar andere provincies.

Het Kruispunt Migratie-Integratie heeft de opdracht om de overdracht van de inburgeraar van het onthaalbureau naar de reguliere organisaties en voorzieningen te ondersteunen en te faciliteren. In 2011 startte het Kruispunt Migratie-Integratie met de analyse van goede praktijken en het opstellen van een model tot samenwerking tussen de onthaalbureaus en de integratiecentra voor het bevorderen van maatschappelijke participatie.

Intenties 2012

Met middelen van het Europees Integratiefonds en cofinanciering vanuit inburgering komen er opnieuw projecten rond educatieve toeleidings- en begeleidingstrajecten. De tweede projectperiode loopt tot eind juni 2013 en moet ook toelaten het concept ‘intermediaire instantie’ verder uit te werken. De concrete uitwerking hangt samen met de geplande hervorming van de inburgering- en integratiesector en de in het vooruitzicht gestelde ‘regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding’.

In haar advies over het invoeren van het inburgeringcertificaat stelt de SERV voor om in een voorbereidend jaar te voorzien voor nieuwkomers die verder willen studeren in het hoger onderwijs. Ik zal dit voorstel meenemen naar het overleg met de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs over de concrete uitwerking van het concept ‘regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding’. In opvolging van de goede praktijken van Stebo vzw zal IPI concrete voorstellen formuleren voor de verankering van het voorbereidend traject naar ondernemerschap voor inburgeraars.

Ook bij de uitwerking van de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector krijgt de overgang van het zogenaamde primaire inburgeringstraject naar het secundair inburgeringsbeleid (dat vooral binnen andere beleidsdomeinen te situeren valt), bijzondere aandacht. Immers, een integratie- en inburgeringssector kan niet in een vacuüm opereren.

5.2.6 Integratiecentra stimuleren voorzieningen en overheden om te interculturaliseren

Stand van zaken

In mijn beleidsnota heb ik stimulerende rol en het pionierswerk van de integratiecentra beklemtoond. Zij stonden mee aan de wieg van concepten als inburgering en interculturaliseringsinitiatieven in andere sectoren. Tot op vandaag dragen ze bij tot het formuleren van oplossingen die de sociale cohesie en het samenleven in een diverse samenleving kunnen bevorderen. Tegelijk stellen we vast dat –mede dankzij een groter bewustzijn en meer aandacht voor integratie binnen andere beleidsdomeinen en de uitbouw van inburgering als afzonderlijke deelsector – de rol van de integratiecentra minder duidelijk is geworden. Het voorbije jaar werd die rol scherper gesteld onder meer in de oefening naar de financiering van de sector, in de conceptnota en door het in uitvoering brengen van bepaalde aspecten van het Integratiedecreet.

Het Integratiedecreet kent het Kruispunt Migratie-Integratie een coördinerende rol toe ten aanzien van de integratiecentra. In het meerjarenconvenant dat ik dit jaar met het Kruispunt Migratie-Integratie heb afgesloten, is deze rol verder uitgeklaard. Zo zal het Kruispunt Migratie-Integratie een gemeenschappelijk strategisch doelenkader voor de integratiecentra opstellen. De omgevingsanalyse, die in kaart brengt wat de verschillende stakeholders van de integratiecentra verwachten, werd begin 2011 afgerond.

Het Kruispunt Migratie-Integratie maakte in 2011 ook een analyse van de bruikbaarheid van bestaande instrumenten en werkkaders voor interculturaliserings –of toegankelijkheidsprocessen. Er werden leertrajecten interculturalisering opgezet waarbij o.a. gewerkt wordt aan het verhogen van het draagvlak, het opzetten van veranderingstrajecten en het ontwikkelen van methodieken om de dienstverlening van diensten en organisaties toegankelijker te maken voor de doelgroep van het integratiebeleid. Het Kruispunt Migratie-Integratie zette ook intervisietrajecten en vormingen op voor onderwijsmedewerkers uit de integratiesector en voor leidinggevendenden uit integratiecentra, integratiediensten en onthaalbureaus en voorzag in een aanbod van vormingen op maat op vraag van externe organisaties. Hierbij wordt onder meer ingegaan op het verspreiden van informatie over kinderrechten en de begeleidingshouding van de volwassene in zijn direct contact met het kind of de jongeren. Er wordt hiermee uitvoering gegeven aan de engagementen vermeld in het Vlaams Actieplan Kinderrechten en het Vlaams Jeugdbeleidsplan.

Intenties 2012

In mijn conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector blijft de focus op het interculturaliseren van voorzieningen behouden. Immers, de stimulerende en ondersteunende rol om tot een inclusief beleid te komen, is nog steeds onontbeerlijk. Zowel uit de omgevingsanalyse van het Kruispunt Migratie-Integratie als uit de experimentele projecten van de Huizen van het Nederlands met betrekking tot taalbeleid, is gebleken dat de aandacht voor taal en hoe omgaan met mensen die het Nederlands onvoldoende beheersen, een fundamenteel onderdeel is van het werken aan interculturalisering.

Het gemeenschappelijk strategisch doelenkader voor de integratiecentra moet voor advies worden voorgelegd aan de Commissie Integratiebeleid. Zo ontstaat een wisselwerking tussen doelstellingen die vanuit de sector (en dus van op het terrein) worden vooropgesteld en doelstellingen die binnen de verschillende beleidsdomeinen worden gerealiseerd. Op die manier kan ook de ondersteuning vanuit de integratiesector optimaal worden afgestemd op sectorale beleidsdoelstellingen met betrekking tot integratie. De Commissie integratiebeleid zal in het najaar van 2011 het strategisch doelenkader van de integratiesector bespreken.

Bij de verdere uitwerking van de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector zal worden nagegaan hoe taal(promotie)beleid een plaats kan krijgen binnen de Commissie integratiebeleid en het horizontaal beleidsplan integratiebeleid. Er zal eveneens worden nagegaan hoe interculturaliseringsprocessen en taalbeleidondersteuning maximaal op elkaar kunnen worden afgestemd.

5.2.7 Uitbouw sector van het sociaal tolken en vertalen

Stand van zaken

De sector van het sociaal tolken en vertalen omvat één centrale en acht decentrale sociaal tolk- en vertaaldiensten, ondersteund door een centrale ondersteuningscel voor het sociaal tolken en vertalen. In uitvoering van het Integratiedecreet is deze centrale ondersteuningscel vanaf 2011 structureel ingebed in de werking van het Kruispunt Migratie-Integratie. De ondersteuningscel heeft de opdracht de diensten voor sociaal tolken en vertalen inhoudelijk te ondersteunen en te begeleiden en in overleg met deze diensten de kwaliteitscriteria voor het sociaal tolken en vertalen te bepalen, te garanderen en

te volgen. In het convenant 2011-2013 dat ik heb afgesloten met het Kruispunt Migratie-Integratie zijn hierover een aantal resultaten opgenomen.

Het voorbije werkjaar werd een financieringsmodel voor het sociaal tolken voorbereid. Op basis hiervan wordt momenteel een voorstel uitgewerkt over de financiering van tolkprestaties door de gebruikersoverheden.

Intenties 2012

Sociaal tolken is een instrument van het integratiebeleid. Het Integratiedecreet bepaalt dat gebruikersoverheden de tolkprestaties zullen financieren. Het is daarom zinvol na te gaan wat de impact van het instrument 'sociaal tolken' is op de dienstverlening van organisaties en diensten. Een onderzoek in het kader van het Europees Integratiefonds zal die impact in kaart brengen.

Het komende werkjaar zal het Kruispunt Migratie-Integratie zijn opdrachten als centrale ondersteuningseenheid voor het sociaal tolken en vertalen verder realiseren. Naar analogie met het sociaal tolken zal er het komende werkjaar een voorstel worden uitgewerkt voor de financiering van het sociaal vertalen. De verdere uitvoering van het Integratiedecreet wat betreft de sociaal tolk- en vertaaldiensten en het vooropgestelde implementatieplan worden gekoppeld aan de geplande hervorming van de integratie- en inburgeringssector.

De sociaal tolk- en vertaaldiensten zullen in 2012 nog projectmatig worden gefinancierd. Ondertussen werk ik verder aan de uitvoering van het integratiedecreet. Ik zal hierover in overleg gaan met mijn collega's in de Vlaamse Regering.

5.2.8 Naar een behoeftedekkend aanbod kwaliteitsvolle woonwagenterreinen

Stand van zaken

In 2011 coördineerde het Kruispunt Migratie-Integratie een telling van de woonwagengezinnen in het Vlaamse Gewest. Hieruit blijkt dat er in 2011 in totaal 967 woonwagengezinnen in een woonwagen wonen. Het overgrote deel hiervan woont het grootste deel van het jaar residentieel. Slechts enkele tientallen gezinnen trekken het hele jaar door rond. Aan de hand van deze telling maakte de Vlaamse Woonwagencommissie een schatting van het tekort aan standplaatsen voor woonwagens. In het Vlaamse Gewest zijn er momenteel 30 gemeentelijke residentieel woonwagenterreinen, goed voor 474 standplaatsen. Zo'n 500 woonwagengezinnen kunnen niet terecht op een gemeentelijke standplaats. Ze wonen op een van de ongeveer 100 private terreinen of staan in overtal op een openbaar residentieel terrein. Het overgrote deel van deze private terreinen is niet vergund.

Naast residentieel woonwagengezinnen trekken er voornamelijk in het voorjaar en de zomerperiode woonwagengezinnen rond in Vlaanderen. Ongeveer 90% van de rondtrekkende woonwagengezinnen die Vlaanderen aandoen zijn van niet-Belgische oorsprong. In het Vlaamse Gewest zijn er 4 doortrekkersterreinen goed voor een 80-tal standplaatsen. In de zomermaanden is dit beperkt aantal standplaatsen voor doortrekkende woonwagengezinnen ruim onvoldoende.

Via de omzendbrief van 17 december 2010 heb ik de steden en gemeenten opgeroepen om prioritair werk te maken van voldoende doortrekkersterreinen en om te anticiperen op de mogelijke komst van groepen rondtrekkende woonwagengezinnen. In afwachting van een voldoende aantal standplaatsen voor doortrekkende woonwagengezinnen heb ik de steden en gemeenten gevraagd om in pleisterplaatsen te voorzien op hun grondgebied. Voor een efficiënte aanpak van de problematiek van rondtrekkende groepen is er nood aan bovenlokale coördinatie en afstemming. Na overleg met de provinciegouverneurs en bespreking in de Vlaamse Woonwagencommissie heb ik de provinciegouverneurs belast met deze coördinerende opdracht.

Het tekort aan residentiële en doortrekkersterreinen legt een grote druk op de omgeving van bestaande terreinen en op lokale besturen. De realisatie en spreiding van dergelijke terreinen blijft dan ook een belangrijke doelstelling. In de loop van 2011 werden subsidieaanvragen ingediend voor woonwagenterreinen in Bree, Wilrijk en Meeuwen-Gruitrode. In verschillende gemeenten is men effectief de aanleg of renovatie van een residentieel woonwagenterreinen of een doortrekkersterrein aan het voorbereiden. Tevens onderzoeken twee sociale huisvestingsmaatschappijen (Denderstreek en Meetjesland) de mogelijkheden tot aanleg van een residentieel woonwagenterrein. Deze nieuwe piste, samen met de reeds bestaande initiatieven, zal resulteren in een stijging van het aantal standplaatsen.

Op mijn vraag heeft het Agentschap Binnenlands Bestuur in samenwerking met het Kruispunt Migratie-Integratie een lijst aangelegd van knelpunt dossiers. Deze lijst laat ons toe de oorzaken van mogelijke vertragingen in kaart te brengen en aan oplossingen te werken. Met de Vlaamse minister bevoegd voor ruimtelijke ordening heb ik overleg gepleegd over de knelpunten in de aanleg van private terreinen en heb ik afspraken gemaakt over alle projecten voor nieuwe woonwagenterreinen waarvoor in de ruimtelijke planning een bestemming is vastgelegd. Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal in samenwerking met het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed deze projecten verder opvolgen en actief naar oplossingen zoeken voor de knelpunten. Ik zal dit van nabij opvolgen.

Eind 2011 zal ook het strategisch plan woonwagengewoners aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Dit is een inclusief plan waar alle relevante beleidsdomeinen een rol in opnemen.

Intenties 2012

Het streven naar een behoeftedekkend aanbod aan kwalitatieve woonwagenterreinen blijft een beleidsprioriteit in 2012. Ik zal de uitvoering van het strategisch plan en de lijst van knelpunt dossiers blijven opvolgen. Ik zal samen met de Vlaamse minister bevoegd voor ruimtelijke ordening nagaan welke acties op vlak van ruimtelijke ordening noodzakelijk zijn om een behoeftedekkend aanbod aan terreinen te kunnen realiseren. Met de Vlaamse minister bevoegd voor wonen zal ik nagaan welke maatregelen noodzakelijk zijn om de woonsituatie van bewoners die gehuisvest zijn in een woonwagen te verbeteren conform de doelstelling van de wooncode (artikel 4, §1, 4°). In overleg met de Vlaamse minister bevoegd voor wonen zal ik nagaan hoe sociale huisvestingsmaatschappijen, die willen bijdragen aan de realisatie van woonwagenterreinen, kunnen worden omkaderd om deze rol ook effectief op te nemen. Ook het bewaken van de woonkwaliteit is een aandachtspunt. Om de piste van private woonwagenterreinen verder te ondersteunen, zal ik een studiedag laten organiseren om de resultaten van de onderzoeksopdracht over private standplaatsen in Vlaanderen en goede praktijken publiek kenbaar te maken.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal in samenwerking met het Kruispunt Migratie-Integratie sociale huisvestingsmaatschappijen bij de aanleg van een woonwagenterrein ondersteunen. Het beheer van bestaande woonwagenterreinen verloopt dikwijls moeilijk. Ik zal de Vlaamse Woonwagencommissie opdracht geven om ook die knelpunten op te lijsten en een voorstel van oplossing te formuleren, net zoals ik dat gedaan heb voor de aanleg en inrichting van de terreinen. In overleg met de Vlaamse Woonwagencommissie en de Provinciegouverneurs zal ik het beleid naar doortrekkers en de omzendbrief evalueren met als doel een betere coördinatie en tijdelijke opvang van doortrekkende woonwagengewoners te garanderen.

5.3 Uitdaging 3: de efficiëntie en effectiviteit van het inburgering- en integratiebeleid zijn verhoogd

5.3.1 Middelen en doelen zijn beter op elkaar afgestemd

Stand van zaken

De conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringsector schetst de toekomst van de Huizen van het Nederlands die binnen de regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding worden opgenomen.

De 7 Vlaamse onthaalbureaus worden sinds aanvang 2011 gefinancierd op basis van een nieuw financieringsmodel. De projectsubsidies inburgering werden hierin geïntegreerd.

Artikel 44/1 van het Integratiedecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering voor de verdeling van de beschikbare middelen over de integratiediensten en integratiecentra regels kan opstellen die rekening houden met onder meer de aanwezigheid en concentratie van de bijzondere doelgroepen van het integratiebeleid, de mate waarin de achterstellings- en achterstandsproblematiek voorkomen, etc. Zowel voor de integratiecentra als voor de integratiediensten en in samenwerking met de betrokken organisaties en besturen, werd een project doorlopen.

Voor de integratiediensten (die deel uitmaken van lokale besturen) diende, bovenop de bepalingen van het Integratiedecreet, rekening gehouden te worden met de principes van het Planlastendecreet. Het project voor de integratiediensten heeft geleid tot een set indicatoren dat toelaat om op een objectieve manier de beschikbare middelen te verdelen over lokale besturen.

Voor de integratiecentra en het Kruispunt Migratie-Integratie leidde de oefening tot een voorstel van model dat outputgericht is en de principes van procesfinanciering volgt. De ontwikkelaars van het model hebben ook een implementatieplan met aanbevelingen opgesteld.

Intenties 2012

De onthaalbureaus kennen momenteel een sterke groei onder meer omwille van een gestegen instroom van nieuwkomers, de regularisatie en een betere detectie van de doelgroep van nieuwkomers. Om te vermijden dat de onthaalbureaus moeten inboeten op kwaliteit om te kunnen voldoen aan de stijgende vraag naar inburgeringstrajecten, worden er op de begroting 2012 bijkomende middelen begroot.

Het Integratiedecreet zal worden aangepast aan het Planlastendecreet. Voor de subsidiëring van het lokale integratiebeleid zal enkel nog rekening worden gehouden met de aanwezigheid en concentratie van de doelgroepen en de mate van achterstelling en achterstand. De uitgewerkte set van indicatoren zal ik laten omzetten in een systeem dat toelaat de middelen voor een lokaal integratiebeleid te verdelen tussen de steden en gemeenten die een lokaal en inclusief integratiebeleid voeren en in aanmerking komen voor een integratiesubsidie. Ik zal hierbij de vooropgestelde timing voor de implementatie van het Planlastendecreet volgen. Voor de financiering van het Kruispunt Migratie-Integratie en de integratiecentra, zal de nulmeting in 2012 worden afgerond zodat de uitgevoerde opdracht voor de financiering van de integratiecentra kan omgezet worden in een bruikbaar instrument.

In de oefening voor de hervorming van de integratie- en inburgeringsector zal de nodige aandacht besteed worden aan mechanismen die toelaten dat ook na de hervorming middelen en doelen optimaal op elkaar afgestemd zijn. Daarbij zal zowel aandacht zijn voor effectiviteit als voor een correcte spreiding van de middelen over de verschillende kerntaken.

5.3.2 Doelmatige projectsubsidies

Stand van zaken

De lijst van goedgekeurde projecten van de projectoproep 2010 ‘Gezocht: managers van diversiteit’ rond huwelijksmigratie werd begin 2011 gepubliceerd op de website www.integratiebeleid.be. De 15 geselecteerde projecten zijn in 2011 van start gegaan. Het thema van de projectoproep 2011 ‘Gezocht: managers van diversiteit’ was ‘*Samen Inburgeren*’ (cf. punt 5.2.3).

De experimentele projectsubsidies bestaan sinds 2011 niet meer. Een aantal projecten van 2010 liepen wel nog door in 2011. Een project dat navolging verdient en bijzonder succesvol is gebleken, is ‘*School in Zicht*’. In Lokeren liep dit project tot 30 juni 2011. ‘*School in Zicht*’ plaatst buurtscholen in de kijker en nodigt ouders uit de school te leren kennen als buurtschool, eerder dan als concentratieschool. De stad zal dit initiatief volgend jaar met eigen middelen verder zetten. Een gelijkaardig project loopt in Gent tot 31 oktober 2011. Het LOP Gent engageerde zich reeds om na het aflopen van deze subsidie het project verder te financieren.

De projecten die in 2010 geselecteerd werden binnen het Vlaamse luik van het Federaal Impulsfonds voor het Migrantenbeleid zijn op 1 januari 2011 gestart. Op 21 maart 2011 werd de oproep 2011 voor een bedrag van 3.492.600 euro uitgeschreven. Om in aanmerking te komen voor subsidie moeten de projecten voldoen aan een aantal Vlaamse inhoudelijke prioriteiten. In 2011 werd de aandacht voor de doelgroep van Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten als extra prioriteit toegevoegd. De geselecteerde projecten 2011 zullen op 1 januari 2012 van start kunnen gaan.

Het Europees Integratiefonds (EIF) heeft tot doel het integratiebeleid in de lidstaten te versterken. Nieuwkomers van buiten de EU of zogenaamde derdelanders vormen de primaire doelgroep van het EIF. Deze middelen, aangevuld met middelen vanuit inburgering, bieden de kans om te investeren in vernieuwende projecten, niet alleen binnen de domeinen inburgering en integratie, maar ook binnen andere beleidsdomeinen. Bedoeling van deze projecten is de opstap naar een inclusief beleid te ondersteunen. Tot nog toe zijn met middelen van het EIF volgende projecten gerealiseerd: de conceptontwikkeling voor “*Samen Inburgeren*” (zie 5.2.3), “*Migreren naar Vlaanderen*” – het starterpakket voor familiemigranten (zie 5.1.3), educatieve toeleidings- en begeleidingstrajecten (zie 5.2.5.), het onderzoek naar huwelijksmigratie (zie 5.1.3), het onderzoek naar het civiel effect van inburgering (zie 5.1.4), de evaluatie en aanpassing van de Covaartest in het kader van de screening en testing van kandidaat-cursisten NT2 (zie 5.2.1) en geïntegreerde taaltrajecten (zie 5.2.1). Met die laatste EIF-projecten werd uitvoering gegeven aan de aanbeveling uit de platformtekst van de derde rondetafelconferentie NT2 om de Covaartest te evalueren en indien nodig bij te sturen en om meer aandacht te besteden aan geïntegreerde taaltrajecten.

Intenties 2012

De projecten in het kader van de oproep 2011 ‘Gezocht: managers van diversiteit’ rond ‘*Samen Inburgeren*’ zullen in 2012 van start gaan en lopen tot eind 2014. Elke lokale initiatiefnemer heeft zelf kunnen bepalen hoeveel duo’s hij per jaar wil samenstellen, met een minimum van 30 koppels gedurende de projectperiode. De behaalde resultaten zullen tussentijds worden geëvalueerd om te onderzoeken of een voortzetting van het initiatief te verantwoorden is. Het Kruispunt Migratie-Integratie zal deze projecten ondersteunen, begeleiden en opvolgen, de website www.sameninburgeren.be ‘up to date’ houden, telefonische en digitale informatie ter beschikking stellen van de initiatiefnemers en uitwisseling organiseren tussen de initiatiefnemers. Er zal jaarlijks een voortgangrapport gepubliceerd worden. Na de projectperiode zal er een evaluatierapport beschikbaar zijn met beleidsaanbeveling over het concept ‘*Samen Inburgeren*’.

In 2012 wordt een nieuwe projectoproep ‘Gezocht: managers van diversiteit’ gelanceerd, voor een budget van 750.000 euro. Rekening houdend met het emancipatorisch effect van een goede kennis van het Nederlands en de kracht van Nederlands om de sociale cohesie tussen mensen met en zonder

migratieherkomst te bevorderen, stel ik voor de oproep 2012 het thema ‘*De Nederlandse taal verbindt ons allemaal*’.

Ik ga uit van een regionalisering van het Federaal Impulsfonds voor Migranten in 2012. Meer autonomie voor Vlaanderen in dit concrete dossier zal zowel een vereenvoudiging van de procedures als een betere afstemming op de prioriteiten van het Vlaams integratiebeleid toelaten. Ik zal –in overleg met de ministers betrokken bij het horizontaal taal- en integratiebeleid van de Vlaamse Regering– nagaan hoe deze middelen na de splitsing van het Federaal Impulsfonds kunnen ingezet worden als projectsubsidies voor het ondersteunen van beleidsdomeinen en sectoren die mee uitvoering geven aan de prioriteiten van het horizontaal integratiebeleid van de Vlaamse Regering.

Met middelen van het Europees Integratiefonds en cofinanciering vanuit inburgering zullen volgende nieuwe projecten van start gaan: participatie van derdelanders aan adviesraden (zie 5.1.6) en een onderzoek naar de impact van het instrument sociaal tolken en vertalen (zie 5.2.7).

5.3.3 De planlast is verminderd

Stand van zaken

Het Planlastendecreet van 15 juli 2011 vermindert aanzienlijk de plan- en rapporteringverplichtingen van de lokale besturen vanaf de volgende gemeentelijke bestuursperiode. De sectorale plannen worden afgeschaft en geïntegreerd in de lokale meerjarenplanning. Zo krijgen de lokale besturen de mogelijkheid om binnen de Vlaamse doelstellingen een eigen lokaal beleid vorm te geven. De Vlaamse overheid reikt een kader aan. Voor het integratiebeleid betekent dit dat de gemeenten die erkend zijn voor het voeren van een lokaal integratiebeleid (de gemeenten met een integratiedienst) in de toekomst een integratiesubsidie zullen ontvangen. Voor de verdeling van de middelen zal het instrument worden ontwikkeld op basis van objectieve criteria (cf. supra).

De conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector naar een Agentschap ‘Integratie en Inburgering’ zal in de praktijk een grote vermindering van de planlast betekenen. Immers, door de uitvoering van het integratie- en inburgeringsbeleid te integreren in de steden Gent en Antwerpen wordt de afstemming op het lokaal bestuur gegarandeerd. Vandaag zijn hier samenwerkingsovereenkomsten voor nodig. Ook het aantal convenanten dat de Vlaamse Overheid afsluit met de huidige deelwerkingen zal aanzienlijk dalen.

Intenties 2012

De wijziging van het Integratiedecreet in uitvoering van het Planlastendecreet is gepland tegen het voorjaar van 2012. Tegen 31 oktober 2012 plan ik twee besluiten van de Vlaamse Regering: een besluit dat uitvoering geeft aan de bepalingen die gelden voor het lokale integratiebeleid en een besluit met de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het integratiebeleid, de hoogte van de vooropgestelde subsidie voor het integratiebeleid en de criteria voor de verdeling van de subsidie onder de lokale besturen die erkend zijn voor het voeren van een lokaal integratiebeleid.

5.3.4 Het Kruispunt Migratie-Integratie versterkt de inburgering- en integratiesector

Stand van zaken

De conventie die ik in 2011 met het Kruispunt Migratie-Integratie heb afgesloten bevat vijf strategische doelstellingen: het monitoren van (nieuwe) vormen van migratie en groepen in de samenleving; het bevorderen van integratie als wederkerig proces; het verhogen van actief burgerschap; integratie in de lokale context bevorderen en het verbeteren van communicatie en profilering. Per strategische doelstelling zal het Kruispunt Migratie-Integratie telkens werken aan volgende operationele doelstellingen: het permanent en systematisch ontwikkelen en ontsluiten van

kennis en informatie; het ontwikkelen en ontsluiten van methodieken; het aanbieden van diverse leervormen en het afstemmen en coördineren van de eigen sector en andere professionals.

Het Kruispunt Migratie-Integratie heeft ook de opdracht om de onthaalbureaus inhoudelijk te ondersteunen, gemeenschappelijke initiatieven te bevorderen, op te treden als expertisecentrum inburgering en knelpunten te signaleren en beleidsaanbevelingen inzake het Vlaamse inburgeringbeleid aan de Vlaamse overheid te bezorgen. Door de besteding van de ondersteuningsrol van het Kruispunt Migratie-Integratie inzake het inburgeringbeleid kan een maximale afstemming met de integratiesector gestimuleerd worden. In het convenant 2011-2013 van het Kruispunt Migratie-Integratie is deze coördinerende rol zeer expliciet opgenomen.

Intenties 2012

De rol van het Kruispunt Migratie-Integratie blijft behouden in de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringsector, zij het niet langer als afzonderlijke organisatie. De strategische en operationele doelstellingen waar het Kruispunt Migratie-Integratie aan werkt, zijn echter doelstellingen die ook na de hervorming onontbeerlijk blijven om werk te maken van een goede integratie van nieuwkomers en van het samenleven in een diverse, pluriforme samenleving. Ik zal daarom het Kruispunt Migratie-Integratie doorheen de verdere uitvoering van het concept voor de hervorming intensief betrekken.

Omdat het Kruispunt Migratie-Integratie een katalyserende rol kan vervullen bij de afstemming tussen de integratie- en inburgeringsector, zal ik het Agentschap Binnenlands Bestuur vragen om bij de beoordeling van de planning 2012 na te gaan hoe de afstemming tussen de integratie- en inburgeringsector wordt nagestreefd.

5.3.5 Handhavingsbeleid

Stand van zaken

Sinds 1 maart 2009 kunnen verplichte inburgeraars die hun plicht niet nakomen en rechthebbende inburgeraars die hun inburgeringcontract niet naleven een administratieve geldboete krijgen. Het systeem van administratieve geldboetes is niet van kracht in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest. Dit nieuwe sanctiesysteem is nu ongeveer 2 jaar in werking en was dus aan een eerste evaluatie toe.

In de periode maart 2009 - december 2010 hebben de onthaalbureaus 4.056 inbreuken vastgesteld. Dat betekent dat deze inburgeraars zich niet tijdig hebben aangemeld (63% van de inbreuken), het programma vroegtijdig hebben beëindigd (20% van de inbreuken), onregelmatig hebben deelgenomen (5% van de inbreuken), niet hebben meegewerkt aan intake, onderzoek,... (7% van de inbreuken) of andere (5%). Opvallend is dat een vierde van de inbreukdossiers niet verder kunnen opgevolgd worden omdat die inburgeraars niet meer opgespoord kunnen worden, voornamelijk omdat ze geen doelgroep meer zijn of geen officieel adres meer hebben. Dat gebeurt vermoedelijk vooral met asielzoekers die in de loop van hun traject uitgeprocedeerd raken. Alle overige inburgeraars krijgen een ingebrekestellingbrief. 41% stelt zich na ontvangst van die brief onmiddellijk in regel. Wie niet reageert op de brief, wordt doorgestuurd naar de handhavingambtenaren. Na het doorsturen van de inbreuk naar de handhavingambtenaar worden nog eens 26% van de inbreuken rechtgezet.

De handhavingambtenaren hebben in de periode maart 2009-december 2010 in totaal 1.172 dossiers behandeld. In 41% van de behandelde dossiers werd een boete opgelegd, in 10% werd geen boete opgelegd omdat zich een situatie van overmacht voordeed. In bijna de helft van de dossiers werd geen gevolg gegeven aan het inbreukdossier, o.m. omdat het adres van de inburgeraar onbekend was. Ook hier gaat het vooral over asielzoekers. Rechthebbende inburgeraars kunnen maar één boete krijgen. Verplichte inburgeraars worden beboet tot ze aan hun verplichting hebben voldaan. Van alle tot nu toe aan de handhavingambtenaren gemelde inbreuken, ging het in 92% van de gevallen om inburgeraars

die voor de eerste keer een inbreuk pleegden. 7% pleegde reeds een 2de inbreuk, 1% een derde inbreuk en slechts 0,1% een vierde inbreuk.

Opvallend is ook dat de inburgeraars in 2009 en 2010 zeer weinig gebruik maakten van het recht op verweer. Slechts 77 inburgeraars dienden een schriftelijk verweer in bij de handhavingambtenaar en er vonden maar 19 hoorzittingen plaats. De handhavingambtenaren merken wel dat er in 2011 meer gebruik wordt gemaakt van het recht op verweer. Dit moet verder opgevolgd worden.

Uit deze eerste evaluatie blijkt dat de nieuwe sanctieprocedure weliswaar een grotere administratieve werklast met zich meegebracht heeft, maar dat deze extra werklast vruchten afwerpt. Het overgrote deel van de inburgeraars pleegt geen inbreuk en wie wel een inbreuk pleegt, stelt zich snel in regel, desnoods na een eerste boete. Het systeem blijkt als psychologische stok achter de deur te werken en zet mensen aan om het traject regelmatig te volgen en te voltooien. Verder blijkt dat de uitval van verplichte inburgeraars tussen de instroom en de aanmelding op het onthaalbureau met meer dan 10 % is gedaald. In 2008 was er nog een uitval van 25 % in 2010 is dat maar 14 % meer. Bij de rechthebbende inburgeraars is de uitval tussen contract en attest in 2009 zelfs met 15% gedaald. Deze daling is wellicht niet volledig toe te schrijven aan de invoering van het geldboetesysteem. Ook andere factoren, zoals de kwaliteit van het aanbod en de professionalisering van de onthaalbureaus, spelen ongetwijfeld een rol.

Intenties 2012

Ik zal de uitvoering van het administratief geldboetebesluit van nabij blijven opvolgen. Ook al is het effect van deze sanctieprocedure positief, we moeten blijven zoeken naar manieren om de kosten van het systeem te verminderen en de baten te verhogen. Een eerste aanpassing aan het Inburgeringdecreet die de administratieve kosten van het administratief geldboetebesluit zal laten dalen, wordt doorgevoerd. Deze wijziging heeft als doel heeft de druk op de onthaalbureaus als gevolg van een stijgende instroom te verminderen en tegelijk te voorkomen dat asielzoekers die wel met een traject starten maar het nooit afwerken onnodig een traject volgen. De daling in de administratieve belasting is in deze een welkom effect.

Uit de evaluatie blijkt niet alleen dat de administratieve lasten hoog zijn en dat asielzoekers de grootste afhakers zijn, maar ook dat een aantal termijnen, zoals bepaald in de regelgeving, moeilijk te respecteren zijn. Ik zal het Agentschap Binnenlands Bestuur vragen dit verder te onderzoeken en op basis hiervan – waar nodig – concrete voorstellen voor bijsturing uit te werken.

5.3.6 Lokale besturen voeren een integratiebeleid

Stand van zaken

Dankzij een sterk stimuleringsbeleid heeft de integratiesector de voorbije jaren een groei gekend. In 2011 hebben opnieuw een aantal lokale besturen een subsidieaanvraag ingediend. Dit brengt de teller op 38 erkende integratiediensten en 7 lokale besturen die, via een startsubsidie, de oprichting van een integratiedienst voorbereiden. De uitbreiding situeert zich voornamelijk in de Vlaamse Rand waar men door de uitstroom vanuit Brussel de nood voelt om een lokaal integratiebeleid te voeren.

Intenties 2012

De lokale besturen die momenteel een startsubsidie ontvangen zullen in de loop van 2011 en 2012, op basis van een lokaal integratiebeleidsplan, worden erkend. Er zijn nog middelen beschikbaar voor 7 bijkomende integratiediensten. Ik verwacht in de loop van 2011 en 2012 aanvragen voor nieuwe erkenningen.

Het meerjarenconvenant van een aantal lokale besturen die reeds een erkende integratiedienst hebben, loopt eind 2011 af. Op basis van de ingediende integratiebeleidsplannen zal ik in het najaar 2011 nieuwe meerjarenconvenanten met de betreffende lokale besturen afsluiten, zodat ze begin 2012 van start kunnen gaan met de uitvoering van hun nieuw meerjarenconvenant voor de periode 2012-2014. De meerjarenconvenanten vervallen in 2014 omdat vanaf dan de doelstellingen betreffende het integratiebeleid ingeschreven zullen worden in de beleid –en beheercyclus van de steden en gemeenten.

In de uitvoeringsbesluiten bij het Integratiedecreet in uitvoering van het Planlastendecreet (zie 5.3.3) zal extra aandacht worden besteed aan het omschrijven en uitdiepen van de regierol van de lokale besturen op vlak van integratiebeleid. Ook bij de uitwerking van het concept voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector wordt de invalshoek van de lokale besturen meegenomen.

5.4 Uitdaging 4: coördinatie en systematische opvolging zijn een feit

5.4.1 Er is een gecoördineerd Vlaams beleid

Stand van zaken

Om een doorgedreven horizontaal beleid te kunnen voeren, voorziet het Integratiedecreet in de oprichting van een Commissie Integratiebeleid die de acties van de verschillende beleidsdomeinen coördineert en evalueert. De oprichting van deze Commissie werd in het eerste uitvoeringsbesluit bij het Integratiedecreet geregeld. De Commissie kwam op 26 april 2011 voor de eerste maal samen. De Commissie is meteen van start gegaan met de opmaak van een geïntegreerd actieplan. Dit actieplan is gebaseerd op de drie kernopdrachten van het integratiebeleid, namelijk het bevorderen van participatie, het bevorderen van toegankelijkheid en het bevorderen van samenleven in diversiteit.

Als onderdeel van het brede geïntegreerde actieplan wordt momenteel ook het strategisch plan woonwagengedrag opgevat. Dit plan vormt de basis voor een gecoördineerd Vlaams woonwagengedrag. Het bepaalt de bevoegdheden, verantwoordelijkheden en specifieke beleidsacties ter zake.

Een tweede onderdeel van het brede geïntegreerde actieplan is het actieplan ‘Midden- en Oost-Europese (Roma) migratie’. De migratie uit de Midden- en Oost-Europese landen (MOE-landen) is de laatste jaren sterk gestegen. De MOE-migratie brengt specifieke problemen met zich mee en stelt de Vlaamse en lokale overheid voor specifieke uitdagingen. Op 3 december 2010 heeft de Vlaamse Regering mijn nota m.b.t. een gecoördineerd, lokaal, inclusief Vlaams beleid ten aanzien van Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten goedgekeurd. In uitvoering hiervan is de horizontale Vlaamse MOE-werkgroep geïnstalleerd. Deze werkgroep kwam op 21 december 2010 een eerste keer samen en werkt aan de opmaak van een Vlaams actieplan MOE (Roma)-migranten.

In opvolging van de werkzaamheden van de MOE-werkgroep is er – met ingang van maart 2011 - een centraal aanspreekpunt Midden- en Oost-Europese (Roma) migratie geïnstalleerd bij het Kruispunt Migratie-Integratie. Lokale besturen kunnen voortaan bij dit aanspreekpunt terecht met al hun vragen i.v.m. Midden- en Oost-Europese (Roma) migratie. In een schrijven aan de colleges van burgemeester en schepenen heeft het Agentschap Binnenlands Bestuur de gemeenten geïnformeerd over de installatie van dit centraal aanspreekpunt.

Het Interdepartementaal Platform Inburgering (IPI) heeft in 2011 zijn werkzaamheden verder gezet. Er werd voorbereidend werk verricht rond volgende thema's: inburgering op maat voor alfaklanten, geïntegreerd traject richting zelfstandig ondernemerschap en samenwerking tussen het onthaalbureau en het OCMW.

In het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) 2010-2011 heb ik mij geëngageerd om aandacht te besteden aan de link tussen het integratie- en inburgeringsbeleid enerzijds en het

armoedebestrijdingbeleid anderzijds. Eind 2010 werd hiervoor de werkgroep ‘Gekleurde armoede’ opgericht. In het geïntegreerd actieplan voor het integratiebeleid is er – waar relevant – systematisch aandacht voor het armoederisico bij nieuwe Vlamingen en wordt de link gelegd naar het VAPA.

In de OCM Gelijke Kansen heb ik mij geëngageerd om gender en gendergelijke rechten en gelijke rechten voor holebi's als specifieke aandachtspunten te laten opnemen in de lessen maatschappelijke oriëntatie, om bij het verzamelen en ontsluiten van gegevens via de integratiekaart en de Kruispuntbank Inburgering systematisch aandacht te hebben voor gendermechanismen en om aandacht voor gender als aandachtspunt te laten opnemen in de werking van het Kruispunt Migratie en Integratie.

Wat betreft het flankerend beleid in het kader van het coördinatieplatform Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel heb ik mij geëngageerd om lokale integratiediensten op te richten, te versterken en te ondersteunen bij de planning en realisatie van een gemeentelijk Onthaal- en Taalbeleid, om te voorzien in procesbegeleiding voor het overlegplatform van de OCMW-secretarissen in de faciliteitengemeenten bij het uitwerken van een specifiek integratiebeleid in hun gemeente en om het project ‘Toeliders in de Diversiteit’ in samenwerking met PIN vzw en Groep Intro Vlaams Brabant te versterken en structureel in te bedden.

Intenties 2012

Volgende commissies of werkgroepen zullen hun werkzaamheden het komende werkjaar verder zetten: de Commissie Integratiebeleid, de Vlaamse Woonwagencommissie, de Vlaamse MOE-werkgroep, de werkgroep ‘Gekleurde armoede’, de sectorale gesprekstafels ‘niet begeleide minderjarige vreemdelingen’ en IPI.

In het najaar 2011 zal de Commissie Integratiebeleid een geïntegreerd actieplan afwerken. Het actieplan moet een flexibel instrument zijn dat –binnen een duidelijk kader- ruimte laat voor nieuwe acties in functie van een steeds wijzigende context. Het integratiebeleid van de Vlaamse Overheid wordt immers niet alleen binnen het beleidsdomein Inburgering en Integratie gerealiseerd, maar is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle ministers van de Vlaamse regering.

Het strategisch plan woonwagengebruikers zal eveneens eind 2011 voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering net als het Vlaams actieplan MOE (Roma) migranten. Zoals aangegeven in het Vlaams Actieplan Kinderrechten zal hierbij speciale aandacht zijn voor de kwetsbare toestand van Roma-kinderen. Via de MOE-werkgroep zal ik de uitvoering van dit plan van nabij opvolgen.

In het najaar 2011 zal de werkgroep ‘Gekleurde armoede’, parallel aan de werkzaamheden van de Commissie Integratiebeleid, opnieuw worden samengeroepen. Eind 2011 verwacht ik concrete aanbevelingen van deze werkgroep.

IPI werd eind 2003 opgericht om de uitvoering van het inburgeringsbeleid op het terrein voor te bereiden. Ondertussen zijn we een aantal jaren verder en heeft het inburgeringsbeleid stevig vorm gekregen. Het komende werkjaar zal ik de werking van IPI evalueren om op basis hiervan te beslissen over de verdere toekomst van dit overlegplatform. In afwachting hiervan wordt de werking van IPI gecontinueerd.

Aan de werkzaamheden van de Commissie Gelijke Kansen, en het Coördinatieplatform Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel en hun respectievelijke plannen en acties, zal vanuit het integratie- en inburgeringsbeleid blijvend worden meegewerkt. Het aanspreekpunt kinderrechten en jeugdbeleid binnen het beleidsdomein inburgering en integratie blijft een belangrijke rol spelen in de uitvoering en rapportage van het Vlaams Jeugdbeleidsplan en het Vlaams Actieplan Kinderrechten.

5.4.2 Gecoördineerd Vlaams inburgering- en integratiebeleid in Brussel

Stand van zaken

Uit een onderzoek van het Agentschap Binnenlands Bestuur naar de mogelijkheid om de doelgroepdetectie naar Brussel uit te breiden, blijkt dat het Inburgeringdecreet mogelijk een wettelijke basis biedt om ook voor het Brusselse onthaalbureau adressenlijsten aan te leggen. Bij de afdeling Wetgeving van de Algemene Directie Instellingen en Bevolking van de FOD Binnenlandse zaken ligt momenteel de vraag voor om te onderzoeken of zij ook tot de interpretatie komen dat doelgroepdetectie in Brussel mogelijk is. Mogelijke verdere stappen hangen af van het resultaat van dit onderzoek.

Op 12 november 2010 werd het eerste uitvoeringsbesluit dat uitvoering geeft aan het Integratiedecreet goedgekeurd. Tengevolge van de decreetwijziging werd de regie voor het Vlaamse integratiebeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad toegewezen aan de VGC. Het nieuwe meerjarenconvenant van het hoofdstedelijk integratiecentrum RIC Foyer dat op 1 januari 2012 van start moet gaan, moet mee uitvoering geven aan het integratiebeleid zoals de VGC dit wenst te operationaliseren. De VGC stelde daartoe in februari 2011 haar beleidsopties voor het integratiebeleid op. Conform het Vlaamse integratiebeleid wordt ingezet op toegankelijkheid van de voorzieningen, participatie van de doelgroepen van het integratiebeleid en het samenleven in diversiteit. Vanaf april 2011 vonden er overlegvergaderingen plaats om de ontwikkeling van het nieuwe convenant te begeleiden. Het is de bedoeling om met dit convenant mee een aanzet te geven voor een gecoördineerd Vlaams integratiebeleid vanuit de VGC.

Als regisseur van het Vlaamse integratiebeleid in Brussel-Hoofdstad geeft de VGC in haar beleidsopties zeer veel aandacht aan de medewerking van en coördinatie tussen haar partners op het terrein: RIC Foyer, onthaalbureau BON, het Minderhedenforum, het Huis van het Nederlands en Brussel Onthaal - Sociaal vertaalbureau.

Intenties 2012

Ik zal samen met de VGC nagaan hoe de geplande hervorming van de integratie- en inburgeringssector concreet kan vertaald worden naar de Brusselse context en hoe de regierol van de VGC op vlak van alle aspecten van het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gerealiseerd kan worden.

5.4.3 Oog voor federale, Europese en internationale context

Stand van zaken

Onder mijn voorzitterschap vond in 2011 de Interministeriële Conferentie Integratie in de samenleving (IMC) plaats. De IMC van 21 maart 2011 nam verschillende beslissingen waaronder de oprichting van een werkgroep Roma/Midden- en Oost-Europese migratie belast met het afstemmen van bestaande initiatieven en actieplannen en het formuleren van bijkomende acties die inspelen op knelpunten die vanuit de verschillende beleidsniveaus worden aangehaald.

De Europese Commissie heeft op 5 april 2011 een mededeling betreffende een EU-kader voor de nationale strategieën voor integratie van de Roma tot 2020 aangenomen. Doel is het bevorderen van de sociale en economische integratie van de Roma door te streven naar een geïntegreerde aanpak op de gebieden onderwijs, werkgelegenheid, huisvesting en gezondheidszorg. Vóór eind december 2011 moet elke lidstaat een nationale Roma strategie bij de Commissie indienen. In uitvoering van de beslissing van de IMC van 21 maart 2011 werd ondertussen een werkgroep Midden- en Oost-Europese migratie opgericht die als opdracht heeft het Belgische Roma-actieplan op te stellen. Het actieplan dat de Vlaamse MOE-werkgroep momenteel aan het uitwerken is, zal in dit Belgisch plan worden opgenomen.

Parallel loopt het Urbiscoop-initiatief. Dit samenwerkingsverband van steden uit de Benelux behandelde als eerste prioriteit de onverwachte en moeilijk beheersbare instroom van inwijkelingen uit Midden- en Oost-Europa in de steden van de Benelux en de aangrenzende regio's. Op 17 oktober 2011 heb ik het 'memorandum of understanding' met een gezamenlijk Benelux standpunt ondertekend. Ook de Vlaamse minister bevoegd voor stedenbeleid heeft dit memorandum mee ondertekend en zal dus mee instaan voor het uitvoeren van de aandachtspunten die er in zijn opgenomen. Centraal staat het absorptievermogen van steden en regio's en de garantie op een menswaardig bestaan. De snelle eenmaking van de EU zorgt voor een toenemende intra-Europese migratie. Het is belangrijk dat we met een aantal steden en regio's afspraken kunnen maken over de aanpak van dit probleem en het elimineren van aanzuigeffecten en er tegelijkertijd gewerkt wordt rond de integratie van deze nieuwkomers.

In het kader van het Belgisch EU-voorzitterschap was Vlaanderen in het najaar 2010 (mede-)organisator van twee conferenties binnen het thema 'Inburgering': de expertenvergadering te Gent over 'De meerwaarde van een lokale en regionale aanpak van inburgering' en de 'EU-experten vergadering over Europese modules voor integratie' te Brussel. Beide conferenties konden rekenen op een brede interesse.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur zette haar samenwerking voort met het CGKR in het kader van de werkzaamheden binnen het Europees netwerk van Nationale Contactpunten voor Integratie (NCPI) en werkte mee aan het 'memorandum' voor de ontwikkeling van de tweede Europese Gemeenschappelijke Integratie agenda. Zo zijn integratie door participatie, een grotere rol voor het lokale niveau en betrokkenheid van de herkomstlanden prioriteiten die mee zijn opgenomen in de hernieuwde Europese agenda die op 20 juli 2011 door de Europese Commissie werd bekend gemaakt.

Eind maart 2011 had ik een ontmoeting met mijn Nederlandse ambtscollega minister Donner. We wisselden informatie uit over wederzijdse ontwikkelingen op het vlak van inburgering. Verder bespraken we de initiatieven die we gezamenlijk kunnen nemen op vlak van integratie en inburgering van EU-burgers.

De samenwerking met Quebec op vlak van inburgering, concretiseert zich in een gezamenlijk project over trajectbegeleiding dat in het kader van de hernieuwde samenwerkingsovereenkomst Quebec-Vlaanderen zal worden uitgevoerd.

Intenties 2012

Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal de samenwerking met het NCPI-netwerk voortzetten.. Concreet zal in oktober door het Poolse voorzitterschap een conferentie worden georganiseerd over de Europese integratie modules. Vlaanderen zal ook deelnemen aan het 6^e Europese Roma Platform op 22 november 2011.

In het najaar 2011 zal een eerste stap worden gezet in het gezamenlijk project tussen Vlaanderen en Quebec over trajectbegeleiding. Daarnaast zal het Agentschap Binnenlands Bestuur verder actief de bestaande bilaterale contacten met o.a. Nederland en Catalonië onderhouden en ontmoetingen organiseren.

In opvolging van het MOE-actieplan en de evoluties op vlak van het Europees Roma-beleid zal ik het Agentschap Binnenlands bestuur de opdracht geven om op alle platforms en bijeenkomsten zowel de responsabilisering van de landen van herkomst, het belang van een intra-Europees integratiebeleid als de wederkerigheid van integratie (met zowel aandacht voor de responsabilisering van de migrant als de responsabilisering van de ontvangende samenleving) op de agenda te plaatsen.

5.4.4 De KBI is de centrale databank voor de opvolging van inburgeraars en cursisten NT2

Stand van zaken

De Kruispuntbank Inburgering is uitgegroeid tot een databank die algemene informatie bevat over inburgeraars en NT2-cursisten. In de eerste plaats wordt de KBI als cliëntvolgsysteem door de onthaalbureaus en de Huizen van het Nederlands gebruikt. De KBI communiceert tevens met de externe partners die betrokken zijn bij het inburgeringsproces. De overheidsopdracht tot de bouw van een nieuwe Kruispuntbank is finaal afgerond in juli 2011. De activiteiten voor de nieuwbouw zijn sindsdien dan ook opgestart in samenspraak met betrokken partners als de Huizen van het Nederlands, de onthaalbureaus en het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen.

Er zijn ook afspraken gemaakt met betrekking tot de elektronische gegevensuitwisseling voor inburgeraars die ook cliënt zijn van een OCMW.

Intenties 2012

Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal de bouw van de nieuwe KBI van nabij opvolgen.

Tijdens de werkzaamheden die moeten leiden tot de implementatie van de nieuwe KBI en die volledig zullen doorlopen in 2012, zorgt het Agentschap Binnenlands Bestuur ook voor het onderhoud en het up-to-date houden van het huidige cliëntvolgsysteem in de best mogelijke omstandigheden. Bedoeling is hierbij dat de huidige KBI tot op het moment van de inproductiestelling van de nieuwe KBI verder kan functioneren als databank van inburgeraars en NT2-cursisten.

5.4.5 Permanente onderzoekslijn inburgering en integratie

Stand van zaken

Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid zal in 2011 – als onderdeel van de Vlaamse integratiekaart – een Vlaamse integratiemonitor voorleggen die toelaat de integratie van nieuwe Vlamingen in Vlaanderen longitudinaal op te volgen. Een dergelijk instrument kan dienen als hulpmiddel bij zowel de evaluatie van het huidige als het uittekenen van het toekomstige integratiebeleid.

In samenwerking met de Studiedienst van de Vlaamse Regering werd er ook een lokale integratiemonitor ontwikkeld. Deze monitor brengt een set van een 30-tal indicatoren op de domeinen demografie, inburgering, tewerkstelling, onderwijs, huisvesting, welzijn en armoede en participatie in kaart. Deze indicatoren zijn bruikbaar voor lokale besturen om hun integratiebeleid op te baseren en te evalueren. Elke gemeente zal een digitaal cijferrapport kunnen downloaden met daarin de gemeentelijke resultaten op de verschillende indicatoren evenals een vergelijking met het Vlaamse gemiddelde en de gemiddelde score van een groep vergelijkbare gemeenten.

In de lokale integratiemonitor wordt de doelgroep gedefinieerd op basis van zowel de huidige en vorige nationaliteit van de persoon zelf als de huidige en vorige nationaliteit van diens ouders. Op dit moment is slechts bij een zeer beperkt aantal indicatoren een operationalisering mogelijk. Er wordt in deze gevallen gewerkt met een ‘second best’-operationalisering rekening houdend met wat qua data beschikbaar is. Aangezien er verschillende projecten lopen om de doelgroep beter te detecteren in administratieve databanken (o.m. koppeling van Rijksregistergegevens over de nationaliteitshistoriek van de persoon zelf en diens ouders aan de gegevens van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid), valt het te verwachten dat bij toekomstige metingen de operationalisering zal verbeteren.

Het eerste jaarboek 'inburgering en integratie 2010' is gepland voor september 2011. Het bevat zowel een cijfer rapport voor inburgering en de Huizen van het Nederlands als een onderdeel 'integratie' waarbij goede praktijken uit het integratiebeleid worden geïllustreerd aan de hand van projecten die in 2011 werden uitgewerkt.

Intenties 2012

Eind 2011 zal het Steunpunt Gelijkekansenbeleid de producten in het kader van de Vlaamse integratiekaart opleveren.

Tegen het einde van 2011 zal de lokale integratiemonitor beschikbaar zijn. Voor de omgevingsanalyse en de opmaak van de strategische meerjarenplanning in het kader van de nieuwe beleid- en beheercyclus, zullen de lokale besturen gebruik kunnen maken van dit instrument. Om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de periodiciteit van de lokale strategische meerjarenplanning, zal de lokale integratiemonitor jaarlijks geactualiseerd worden.

Het thema 'inburgering en integratie' is als afzonderlijk thema opgenomen in de nieuwe oproep voor kandidaatstelling voor Steunpunten Beleidsrelevant Onderzoek. Het is de bedoeling om vanaf 2012 een nieuw Steunpunt 'migratie, inburgering en integratie' te erkennen. Op deze wijze kan het thema voortaan vanuit het geheel (verschillende beleidsdomeinen) en in het belang van de samenleving benaderd worden en niet enkel vanuit een gelijkekansenperspectief.

Er komt opnieuw een jaarboek 'inburgering en integratie'. Het jaarboek zal de toenemende samenwerking tussen beide sectoren reflecteren. Dankzij een aantal wetenschappelijke onderzoeken die in 2011 gevoerd zijn, zullen er over het luik integratie, naast een inhoudelijk verslag, ook meer cijfers beschikbaar zijn.

Bijlage 1: Overzicht en gevolgeving moties en resoluties Vlaams Parlement

Motie van aanbeveling van de heren Willy Segers, Lieven Dehandschutter, Ward Kennes en Jan Durnez, mevrouw Karin Brouwers, de heer Kurt De Loor en mevrouw Els Robeyns tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Inburgering en Integratie 2010-2011
stuk 732 (2010-2011) – Nr. 5, ingediend op 23 december 2010 (2010-2011)

Het Vlaams Parlement,

- *gehoord de bespreking van de beleidsbrief Inburgering en Integratie 2010-2011;*
- *gehoord het antwoord van Vlaams minister Geert Bourgeois;*
- *gelet op de intenties van de Vlaamse Regering ter zake, geformuleerd in het Vlaamse regeerakkoord; vraagt de Vlaamse Regering:*

- 1° het inburgeringsbeleid verder te verfijnen en te professionaliseren met het oog op een verdere verhoging van de efficiëntie en de doelmatigheid waardoor mensen meer en betere kansen krijgen om onze taal te leren en zich te integreren, door onder meer:*
- a) de samenwerking tussen de verschillende actoren van het inburgering- en integratiebeleid, de onthaalbureaus en integratiecentra in het bijzonder, uit te diepen en te versterken;*
  - b) te streven naar een versterking van het lokale integratiebeleid met bovenlokale ondersteuning en met het oog op een verminderde planlast;*
  - c) meer maatwerk te realiseren voor de verschillen tussen sociale groepen, maar ook voor de individuele ontplooiing en ontwikkeling van de mensen binnen die groepen (onder andere analfabeten, hoogopgeleiden enzovoort) en bijzondere aandacht te hebben voor het terugdringen van uitval;*
  - d) een meer resultaatgericht beleid te bewerkstelligen en te voorzien in gerichte vervolgcacties en een performante kruispuntbank;*
  - e) in te zetten op diplomagelijkschakeling zodat nieuwkomers hun competenties ten volle kunnen benutten en zich sneller in het arbeidscircuit kunnen inschakelen;*
  - f) een vlottere overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject te bewerkstelligen;*

Voor de opvolging van dit punt :

- a) verwijzen we naar deel 2 en deel 3.2.5 van de beleidsbrief.
- b) verwijzen we naar deel 3. 3.3, deel 3.3.6 en deel 3.4.5 van de beleidsbrief.
- c) verwijzen we naar deel 3.2.2 van de beleidsbrief.
- d) verwijzen we naar deel 3.3.1; deel 3.3.2 en deel 3.3.4 van de beleidsbrief.
- e) verwijzen we naar deel 3.2.2 van de beleidsbrief.
- f) verwijzen we naar deel 3.2.5 van de beleidsbrief.

- 2° het Vlaams expertisecentrum Migratie en Integratie (VLEMI) verder te ontwikkelen, te professionaliseren en zijn brugfunctie voor de beleidsdomeinen Inburgering en Integratie te versterken, zodat het centrum kan uitgroeien tot het ondersteuning- en coördinatiecentrum voor integratie en inburgering;*

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.1.5 en deel 3.3.4 van de beleidsbrief.

- 3° een witboek of jaarrapport Inburgering & Integratie op te stellen en te publiceren;*

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.4.5 van de beleidsbrief.

- 4° het Integratiedecreet uit te voeren met aandacht voor kennisuitwisseling, efficiëntie en structurele samenwerking tussen de verschillende actoren. In dat kader wordt in de nodige*

uitvoeringsbesluiten voorzien en wordt de in het vooruitzicht gestelde Commissie Integratie opgericht;

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.1.5, deel 3.3.1, deel 3.3.3 en deel 3.4.1 van de beleidsbrief.

5° extra aandacht te hebben voor het tekort aan woonwagenterreinen, de mogelijkheden en plannen in kaart te brengen met het oog op het realiseren van een behoeftedekkend aanbod en daarbij steeds de Europese richtlijnen in het achterhoofd te houden. Daarbij is het van belang om de knelpunten die ertoe leiden dat lokale overheden moeilijk bereid worden gevonden om een woonwagenterrein aan te leggen, uit te breiden of te renoveren, te inventariseren en te bekijken hoe die knelpunten kunnen worden weggewerkt op voorwaarde dat bestaande instrumenten worden hernieuwd of op voorwaarde van nieuwe instrumenten;

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.2.8 van de beleidsbrief.

6° aandacht te hebben voor het belang van het Nederlands als belangrijkste kans op participatie aan de samenleving door:

- a) de expertiserol van de Huizen van het Nederlands verder te ontwikkelen;*
- b) promotieacties en -campagnes in verband met de standaardtaal op te zetten;*
- c) de samenwerking tussen de Huizen van het Nederlands en de onthaalbureaus te stimuleren;*
- d) nog meer mensen aan te zetten NT2 te volgen;*
- e) de beleidsaanbevelingen uit de platformtekst van de derde rondetafelconferentie NT2 die betrekking hebben op het inburgering- en integratiebeleid, uit te voeren;*

Voor de opvolging van dit punt :

- a) verwijzen we naar deel 3.1.1 van de beleidsbrief.
- b) verwijzen we naar deel 3. 2.1 en 3.3.2 van de beleidsbrief.
- c) verwijzen we naar deel 2 en deel 3.2.6 van de beleidsbrief.
- d) verwijzen we naar deel 3.1.1 van de beleidsbrief.
- e) verwijzen we naar deel 3.1.1, deel 3.2.1 en deel 3.3.2 van de beleidsbrief.

7° het debat over de rol van de islam in de Vlaamse samenleving op constructieve wijze aan te gaan en te voeren in overleg met onder andere de minister van Onderwijs en Gelijke Kansen;

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.1.8 van de beleidsbrief.

8° een doorgedreven sensibiliseringsbeleid te voeren ten aanzien van transnationale huwelijken van de migranten van de tweede en derde generatie;

9° te voorzien in een vrijblijvend en kosteloos aanbod inburgering in het land van herkomst, zodat kandidaat-inwijkelingen de mogelijkheid krijgen om zich al in het land van herkomst voor te bereiden op hun komst naar Vlaanderen, hen bewust te maken van het belang van inburgering en daarbij bijzondere aandacht te hebben voor de analfabete kandidaat-nieuwkomers – zonder dat dat gevolgen kan hebben voor het afleveren van een verblijfsvergunning;

Voor de opvolging van de punten 8° en 9° verwijzen we naar deel 3.1.3 van de beleidsbrief.

10° een systeem van inburgeringcoaches, waarbij oude en nieuwe Vlamingen met elkaar in contact worden gebracht, te ontwikkelen en te implementeren;

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.2.3 van de beleidsbrief.

11° bijzondere aandacht te hebben voor minderjarige anderstalige nieuwkomers door binnen de Vlaamse Regering onderling, tussen de minister van Inburgering en de minister van Onderwijs,

afspraken te maken om de nieuwkomers op een efficiënte manier naar het onderwijs toe te leiden en in overleg met de betrokken sectoren te voorzien in een aanbod van maatschappelijke participatiemogelijkheden voor minderjarige nieuwkomers;

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.2.4 van de beleidsbrief.

12° met het oog op het integratiebeleid voldoende aandacht te besteden aan acties in verband met ouderbetrokkenheid, onder meer in de convenanten die met de lokale besturen worden afgesloten;

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.2. van de beleidsbrief.

13° het civiele effect van inburgering, dat vandaag nog onvoldoende is, te verhogen door onder meer:

- a) op basis van het overleg met de sociale partners en het middenveld de nodige maatregelen te nemen om de inspanningen die de inburgeraar levert in het kader van zijn traject, te valoriseren;*
- b) te onderzoeken op welke manier het civiele effect van inburgering op diverse domeinen van het maatschappelijk leven verder kan worden versterkt;*
- c) het systeem van het inburgeringcertificaat uit te werken en in te voeren waarbij de inburgeraar een inburgeringcertificaat ontvangt wanneer hij of zij zowel het deelcertificaat NT2 als het certificaat maatschappelijke oriëntatie behaald heeft en waarbij ernaar gestreefd wordt zoveel mogelijk inburgeraars het inburgeringcertificaat te laten behalen, weliswaar op voorwaarde van het behoud van de inspanningsverbintenis, waarbij de inburgeraar die daaraan heeft voldaan, een inburgeringattest ontvangt en niet meer kan worden gesanctioneerd;*
- d) daartoe eerst een evaluatietest en certificering uit te werken en in te voeren voor maatschappelijke oriëntatie;*

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.1.4 van de beleidsbrief.

14° binnen de mogelijkheden van het huidige beleidskader, de Europese en internationale regelgeving, de aanbevelingen van de Staten-Generaal voor Inburgering en Integratie verder mee te nemen bij de voorbereidingen van het horizontaal actieplan Integratiebeleid;

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 2, deel 3.4.1 en deel 3.4.3 van de beleidsbrief.

15° ter ondersteuning van de lokale besturen een horizontaal en inclusief Vlaams integratiebeleid voor Midden- en Oost-Europese (Roma-) migranten te ontwikkelen dat mensen responsabiliseert en stimuleert om een rol op te nemen in de samenleving, en dat de drempels wegwerkt die integratie bemoeilijken;

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 3.4.1 en deel 3.4.3 van de beleidsbrief.

16° in samenspraak met het Brusselse Huis van het Nederlands, het onthaalbureau en integratiecentrum en de Brusselse sociale tolk- en vertaaldienst een gecoördineerd Vlaams inburgeringbeleid in Brussel te ontwikkelen.

Voor de opvolging van dit punt verwijzen we naar deel 2 en deel 3.4.2 van de beleidsbrief.

Met redenen omklede motie van de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Helga Stevens, de heren Ward Kennes en Veli Yüksel, mevrouw Fatma Pehlivan en de heer Jan Roegiers tot besluit van de op 11 januari 2011 door de heren Marino Keulen en Jan Roegiers in commissie gehouden interpellaties tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand,

respectievelijk over het Roma-beleidsplan van de Vlaamse Regering, en over het beleidsplan van de Vlaamse Regering ten aanzien van Midden- en Oost-Europese (Roma-) migranten

Stuk 876 (2010-2011) – Nr. 2, ingediend op 26 januari 2011 (2010-2011)

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de interpellaties van de heren Marino Keulen en Jan Roegiers;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister Geert Bourgeois;
- gelet op de op 3 december 2010 goedgekeurde beleidsnota van de Vlaamse Regering met betrekking tot een gecoördineerd, lokaal, inclusief Vlaams beleid ten aanzien van Midden- en Oost-Europese (Roma-)migranten;
- overwegende dat:
  - 1° de nota van de Vlaamse Regering afgestemde acties beoogt met aandacht voor rechten en plichten, met een evenwicht tussen beperking van de instroom en integratie van mensen die hier legaal en langdurig verblijven;
  - 2° de instroom van Midden- en Oost-Europese migranten stijgt en dat ook de illegale migratie niet onderschat mag worden;
  - 3° in verschillende Vlaamse steden en gemeenten – voor de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's) in het bijzonder – de toevloed aan Midden- en Oost-Europese migranten problematische gevolgen heeft;
  - 4° de problematiek van de Midden- en Oost-Europese migranten een veelheid van bevoegdheden betreft die te maken hebben met de Europese, federale, regionale en lokale bestuursniveaus;
- vraagt de Vlaamse Regering:
  - 1° binnen de bestaande structuren van de verschillende beleidsdomeinen te zoeken naar expliciete, maar inclusieve manieren om de doelgroep Midden- en Oost-Europese migranten beter te bereiken;
  - 2° ter ondersteuning van de lokale besturen uitvoering te geven aan het horizontale en inclusieve Vlaamse integratiebeleid voor Midden- en Oost-Europese migranten (onder andere Roma) zoals ontwikkeld in de nota van de Vlaamse Regering, dat mensen responsabiliseert en stimuleert om een rol op te nemen in de samenleving, en dat de drempels wegwerpt die integratie bemoeilijkt;
  - 3° te focussen op een versterking van de interbestuurlijke samenwerking en – met het oog op de ontwikkeling van een ketenaanpak – in te zetten op zowel een horizontaal beleid tussen de verschillende beleidsdomeinen als een verticaal beleid tussen de Europese, federale, Vlaamse en lokale beleidsniveaus;
  - 4° op korte termijn een beleid uit te werken en acties te ondernemen door:
    - a) de werkzaamheden van de werkgroep Midden- en Oost-Europese migranten nauwgezet te volgen en in de lijn van de nota van de Vlaamse Regering gecoördineerde acties voor te stellen en uit te werken met aandacht voor zowel de rechten als de plichten van de Midden- en Oost-Europese migranten alsook voor maatregelen die de instroom kunnen beperken;
    - b) de lokale besturen te blijven betrekken bij de werkgroep Midden- en Oost-Europese migranten, er knelpunten te laten signaleren en acties te laten voorstellen;
    - c) zo snel mogelijk een interministeriële conferentie samen te roepen om die ketenaanpak vanuit Vlaanderen door te trekken naar het federale niveau en er bij de federale overheid op aan te dringen om haar verantwoordelijkheid te nemen om ook op federaal vlak een horizontale gecoördineerde aanpak te realiseren, onder meer inzake veiligheidsbeleid, justitie, asiel en migratie, en maatschappelijke integratie;
    - d) te onderzoeken hoe de werking van de Vlaamse werkgroep Midden- en Oost-Europese migranten kan worden afgestemd op of kan aansluiten bij het Urbiscoopinitiatief in verband met Midden- en Oost-Europese migratie binnen de Benelux;
    - e) te onderzoeken in welke mate gebruik kan worden gemaakt van Europese fondsen;
    - f) erop toe te zien dat het beleid van de Vlaamse Regering niet indruist tegen de federale vreemdelingenwetgeving;
    - g) stappen te ondernemen om de informatiedoorstroming vanuit de diverse geledingen van de overheid, waaronder de gemeentelijke overheden, naar de Dienst Vreemdelingenzaken te bevorderen;

- h) initiatieven te nemen met het oog op een afstemming van de lokale besturen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) over het al dan niet toekennen van een leefloon aan die groepen;*
- i) knelpunten en aandachtspunten te laten bundelen alsook objectieve cijfers en feiten te verzamelen en, indien nodig, die te signaleren aan de federale en Europese overheden.*

Voor de opvolging van deze motie verwijzen we naar deel 3.4.1 en deel 3.4.3 van de beleidsbrief.

Bijlage 2: Overzicht geplande beleidsmaatregelen 2011-2012

- Hervorming van de inburgering- en integratiesector en opmaak kaderdecreet inburgering & integratie op basis van de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011.
- Vertalen van de aanbevelingen van de Staten-Generaal Inburgering en Integratie naar acties binnen het geïntegreerd actieplan inburgering & integratie.

Uitdaging 1: meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in de samenleving

- Om een meer exhaustief beeld te krijgen op het aantal cursisten dat NT2 volgt, wordt er in samenwerking met Onderwijs bij de ontwikkeling van de nieuwe Kruispuntbank Inburgering en het nieuwe datamodel voor het volwassenenonderwijs onderzocht in welke mate actuele gegevens met betrekking tot capaciteit, inschrijvingen, participatie, uitval en doorstroom kunnen verzameld en uitgewisseld worden. Er worden ook afspraken gemaakt over het periodiek samenbrengen van bestaand cijfermateriaal over de vervolgtrajecten NT2 bij de diverse aanbodverstrekkers.
- Om meer inburgeraars te bereiken wordt er informatiemateriaal ontwikkeld op maat van de grote taalgroepen en wordt de website www.inburgering.be verder aangepast.
- Het wervingsplan voor de doelgroep 'ouders van schoolgaande kinderen' wordt verder uitgewerkt en geïmplementeerd.
- In het voorjaar 2012 wordt het pakket 'Migreren naar Vlaanderen' gelanceerd. De distributie van het pakket naar kandidaat-inwijkelingen in Marokko, Turkije en Rusland gaat van start.
- De resultaten van het EIF-onderzoek 'civiel effect van inburgering' worden eind juni 2012 opgeleverd. Het onderzoek wordt opgevolgd door een stuurgroep.
- Er wordt een evaluatie-instrument (uitstaptoets) ontwikkeld voor de cursus MO.
- Het project binnen het departement Bestuurszaken m.b.t. het civiel effect van inburgering resulteert in concrete acties om de rekrutering van nieuwe Vlamingen te vergemakkelijken.
- Met het regionaal integratiecentrum Foyer vzw wordt een nieuw meerjarenconvenant afgesloten.
- Het nieuwe financieringsmodel voor lokale besturen met een integratiedienst wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.
- Het Minderhedenforum focust op het werken rond lokaal burgerschap en de lokale verkiezingen. Er lopen EIF-projecten 'Participatie van derdelanders in adviesraden'. Een stuurgroep volgt deze projecten op.
- Bij positieve evaluatie wordt het project van het Kruispunt Migratie-Integratie i.s.m. het Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed over erfgoed als hefboom voor integratie verder uitgewerkt. De nieuwe erfgoedorganisatie formuleert voorstellen voor het bereiken van nieuwe Vlamingen.
- Op basis van de resultaten en de beleidsaanbevelingen van de onderzoeken rond de islamthematiek en de conclusies en aanbevelingen van het project DIRECT over de rol van religieuze leiders in de integratie van hun achterban in de samenleving wordt nagegaan of en hoe deze moeten worden vertaald in initiatieven ter bevordering van de sociale cohesie en integratie.
- Het Kruispunt bouwt een samenwerking uit met relevante partners uit om de expertise met betrekking tot de islam te verhogen en staat in voor het informeren en ondersteunen van lokale besturen. Het Kruispunt ondersteunt de lopende projecten "Gezocht: managers van diversiteit 2010" rond huwelijksmigratie en biedt de ontwikkelde methodieken aan de lokale besturen aan.

Uitdaging 2: de doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd

- Er komen nieuwe tijdelijke projecten waarbij de opgebouwde expertise met betrekking tot taal(promotie)beleid op ruimere schaal kan ingezet worden.
- 'De Nederlandse taal verbindt ons allemaal' is het thema voor de oproep 'Gezocht: managers van diversiteit' 2012. Er wordt ondersteunend communicatiemateriaal ontwikkeld.

- Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en de Vlaamse minister bevoegd voor werk wordt er voor gezorgd dat de opdracht van de Huizen van het Nederlands met betrekking tot intake, screening en doorverwijzing van anderstaligen die Nederlands willen leren met het oog op professionele, educatieve en sociale redzaamheid een duidelijke en zichtbare plaats krijgt in het concept van de ‘regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding’ en dat de financiële implicaties van dit concept worden uitgeklaard.
- De ondersteuning voor geïntegreerde taaltrajecten die tot nu toe met middelen van het Europees Integratiefonds en met cofinanciering vanuit inburgering georganiseerd worden, wordt verankerd binnen bestaande structuren.
- De vrijstellingstoets MO wordt geactualiseerd en geëvalueerd. Er wordt onderzocht of er bijkomende acties nodig zijn om inwerkingklanten en OCMW-klienten door te verwijzen naar de vrijstellingstoets.
- In overleg met de onthaalbureaus wordt een zelfstudiepakket MO ontwikkeld.
- De samenwerking tussen Inburgering en de Onderwijsinspectie wordt verder gezet. Er wordt nagegaan hoe deze inhoudelijke en pedagogische inspectie een wettelijk kader kan krijgen en als een meer dwingend controleorgaan kan worden ingezet.
- Er wordt een concreet voorstel uitgewerkt over het inschakelen van sociaal vertalers bij diplomagelijkschakeling. Het overleg tussen NARIC en de onthaalbureaus over de begeleiding bij diplomagelijkschakeling wordt gecontinueerd. Er wordt nagegaan of het een optie is om de begeleiding bij diplomagelijkschakeling over te hevelen naar de door Onderwijs aangekondigde ‘regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding’.
- Er komt een advies over mogelijke specifieke inburgeringstrajecten voor alfaklanten.
- Een werkgroep met vertegenwoordigers van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, vzw de Rand, de inburgering- en integratiesector en de Dienst Internationaal Vlaanderen brengt in kaart welke dienstverlening binnen de integratie- en inburgeringsector een meerwaarde zou kunnen bieden voor expats.
- ‘Samen Inburgeren, een Vlaams model van inburgeringcoaching is bekendgemaakt en er lopen vrije initiatieven. De projecten in het kader van de oproep 2011 ‘Gezocht: managers van diversiteit’ zijn opgestart.
- In het kader van de geplande hervorming van de inburgering- en integratiesector wordt de taak van het onthaalbureau om maatschappelijke participatie te stimuleren nader uitgeklaard en wordt nagegaan hoe taal(promotie)beleid een stimulerend effect kan hebben op maatschappelijke participatie.
- In samenwerking met het Agentschap voor Onderwijsdiensten onderneemt het Agentschap Binnenlands Bestuur de nodige acties zodat de onthaalbureaus via de KBI over de inschrijvingsgegevens van minderjarige nieuwkomers in een school kunnen beschikken.
- Er komt een duidelijke omschrijving van de taken van de onthaalbureaus m.b.t. minderjarige nieuwkomers.
- De uitbreiding van de doelgroep minderjarige nieuwkomers naar kleuters vanaf 2,5 jaar wordt opgenomen in het geplande kaderdecreet ‘inburgering en integratie’.
- Er worden sectorale overlegtafels over niet begeleide minderjarige vreemdelingen georganiseerd. Er wordt nagegaan hoe een facultatief aanbod inburgering georganiseerd kan worden voor (niet-begeleide) minderjarige nieuwkomers.
- Er wordt voor een eerste maal gerapporteerd over de stand van zaken van de acties opgenomen in het Vlaams Jeugdbeleidsplan.
- Er komen opnieuw EIF-projecten om inburgeraars met educatief perspectief toe te leiden en te begeleiden naar onderwijs.
- Het voorstel van de Commissie Diversiteit van de SERV om een voorbereidend jaar te voorzien voor nieuwkomers die verder willen studeren in het hoger onderwijs, wordt samen met Onderwijs nader onderzocht.
- Het voorbereidend traject naar ondernemerschap voor inburgeraars wordt verder geconcretiseerd.
- De Commissie Integratiebeleid brengt advies uit over het gemeenschappelijk strategisch doelenkader voor de integratiecentra.

- Er wordt nagegaan hoe de Commissie Integratiebeleid en het horizontaal integratiebeleidsplan kan worden uitgebreid met structurele aandacht voor taal(promotie)beleid.
- De verdere uitvoering van het Integratiedecreet wat betreft de sociaal tolk- en vertaaldiensten wordt gekoppeld aan de geplande hervorming van de inburgering- en integratiesector. In afwachting hiervan ontvangen de sociaal tolk- en vertaaldiensten in 2012 opnieuw projectsubsidies. Er wordt nagegaan of de gebruikersvergoeding voor het sociaal tolken voor de Vlaamse bevoegdheden op projectmatige basis kan worden ingevoerd. Er wordt een voorstel uitgewerkt voor de financiering van het sociaal vertalen.
- Om het aanbod aan woonwagenterreinen te vergroten worden volgende pistes bewandeld: nagaan van de mogelijkheden van het grond- en pandendecreet, onderzoek naar de ontwikkeling en implementatie van het concept private standplaatsen en ondersteuning door het Agentschap Binnenlands Bestuur i.s.m. het Kruispunt van sociale huisvestingsmaatschappijen bij de aanleg van een woonwagenterrein.
- De Vlaamse Woonwagencentra lijst de knelpunten op i.v.m. het beheer van woonwagenterreinen en formuleert een voorstel van oplossing.
- In overleg met de Vlaamse Woonwagencentra en de provinciegouverneurs wordt het beleid naar doortrekkers en de omzendbrief geëvalueerd.
- Het Kruispunt werkt verder rond het thema ouderbetrokkenheid en stimuleert en ondersteunt interculturalingsprocessen met focus op het belang van taal.
- Ouderbetrokkenheid en toeleiden van inburgeraars naar het lokale verenigingsleven zijn meegenomen als beleidsprioriteiten bij de opmaak van de nieuwe lokale integratieplannen.

Uitdaging 3: de efficiëntie en effectiviteit van het inburgering- en integratiebeleid zijn verhoogd

- De evoluties binnen het NT2-aanbod worden nauwgezet opgevolgd gelet op het cruciale belang ervan voor het inburgering- en integratiebeleid.
- Er wordt een nieuw systeem uitgewerkt voor de verdeling van de middelen tussen de steden en gemeenten die een lokaal integratiebeleid voeren. De verdeling wordt opgenomen in een uitvoeringsbesluit i.f.v. de aanpassing van het Integratiedecreet aan het Planlastendecreet.
- Wat betreft een nieuw financieringsmodel voor het Kruispunt en de integratiecentra worden er op basis van de nulmeting conclusies getrokken i.v.m. de processen in de integratiesector, de zwaarte van de problematiek en de aanwezigheid van de doelgroep in de verschillende regio's.
- De projecten 'Gezocht: Managers van diversiteit 2011' met als thema 'Samen Inburgeren' gaan van start en worden ondersteund en opgevolgd door het Kruispunt. Er komt een nieuwe projectoproep 2012.
- De selectie en opvolging van de Nederlandstalige projecten binnen het Federaal Impulsfonds voor het Migrantenbeleid wordt gecoördineerd. Bij regionalisering wordt nagegaan hoe de middelen kunnen ingezet worden als projectsubsidies voor het ondersteunen van beleidsdomeinen en sectoren die mee uitvoering geven aan de prioriteiten van het horizontaal integratiebeleid van de Vlaamse Regering.
- Met EIF-middelen worden er rond twee nieuwe thema's projecten opgestart: participatie van derdelanders aan adviesraden enerzijds en het ondersteunen van lokale besturen bij het toeleiden van anderstalige minderjarigen naar het vrije tijdsaanbod anderzijds. Er komt ook een onderzoek naar de impact van het instrument sociaal tolken en vertalen.
- In uitvoering van het Planlastendecreet wordt het Integratiedecreet gewijzigd en komen er twee uitvoeringsbesluiten: een besluit dat uitvoering geeft aan de bepalingen die gelden voor het lokale integratiebeleid en een besluit met de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het integratiebeleid, de hoogte van de vooropgestelde subsidie voor het integratiebeleid en de criteria voor de verdeling van de subsidie onder de lokale besturen die erkend zijn voor het voeren van een lokaal integratiebeleid. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan het omschrijven en uitdiepen van de regierol van de lokale besturen op vlak van integratiebeleid.
- Bij de beoordeling van de planning 2012 van het Kruispunt zal het Agentschap Binnenlands Bestuur nagaan hoe een optimale afstemming tussen de inburgerings- en integratiesector wordt nagestreefd.
- De uitvoering van het administratief geldboetebesluit wordt van nabij opgevolgd. Het Agentschap Binnenlands Bestuur onderzoekt of het aangewezen is om bepaalde in het besluit

opgenomen termijnen aan te passen en werkt desgevallend een concreet voorstel voor bijsturing uit. Om de kosten van het systeem te verminderen en de baten te verhogen wordt het Inburgeringdecreet aangepast zodat asielzoekers niet langer verplicht zijn om de cursus MO te volgen.

- Er worden nieuwe integratiediensten opgericht. Er worden nieuwe meerjarenconvenanten afgesloten met de lokale besturen met een erkende integratiedienst waarvan het meerjarenconvenant eind 2011 afloopt.

Uitdaging 4: coördinatie en systematische opvolging zijn een feit

- Volgende commissies of werkgroepen zetten hun werkzaamheden het komende werkjaar verder: de Commissie Integratiebeleid, de Vlaamse Woonwagencommissie, de Vlaamse MOE-werkgroep, de werkgroep 'Gekleurde armoede', de sectorale gesprekstafels 'niet begeleide minderjarige vreemdelingen' en IPI.
- Volgende actieplannen worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering: het geïntegreerd actieplan inburgering & integratie, het strategisch plan woonwagengebruikers; het Vlaams actieplan MOE(Roma) migranten.
- De werkgroep 'Gekleurde armoede' komt met aanbevelingen naar buiten.
- De werking van IPI wordt geëvalueerd. Op basis hiervan wordt beslist over de verdere toekomst van dit overlegplatform.
- Er wordt blijvend meegewerkt aan de werkzaamheden van de Commissie Gelijke Kansen, de Reflectiegroep Jeugd- en Kinderrechtenbeleid en het Coördinatieplatform Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel en hun respectievelijke plannen en acties.
- Samen met de VGC wordt nagegaan hoe de regierol van de VGC op het vlak van het Vlaamse inburgering- en integratiebeleid in Brussel kan gerealiseerd worden en hoe de Brusselse inburgering- en integratiesector kan ingezet worden voor de ondersteuning van dit beleid.
- De samenwerking met het NCPI-netwerk wordt gecontinueerd. Er komt een gezamenlijk project tussen Vlaanderen en Quebec over trajectbegeleiding. De Europese en internationale contacten worden verder onderhouden en uitgebouwd.
- Er wordt een nieuwe Kruispuntbank Inburgering ontwikkeld. In afwachting hiervan wordt de huidige KBI actueel gehouden.
- Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid heeft de producten in het kader van de Vlaamse integratiekaart opgeleverd. Er komt een afzonderlijk Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek 'Migratie, inburgering en integratie'.
- Er komt een lokale integratiemonitor.
- Er komt opnieuw een jaarboek 'inburgering en integratie'.

Bijlage 3: Overzicht gerealiseerde beleidsmaatregelen 2009-2011

- Staten-Generaal inburgering en integratie op 29 november 2010.
- In nauw overleg met Onderwijs werden concrete afspraken gemaakt m.b.t. de monitoring van het aanbod NT2.
- Na nauw overleg heeft de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs via het decreet van 1 juli 2011 betreffende het onderwijs-XXI een aantal maatregelen genomen om de wachtlijsten voor het aanbod NT2 in het volwassenenonderwijs weg te werken.
- De cognitieve vaardigheidstest (COVAAR) die de Huizen van het Nederlands gebruiken, werd geëvalueerd.
- Het vroegere Vlaams Minderhedencentrum vzw werd omgevormd tot Vlaams Expertisecentrum Migratie en Integratie (VLEMI) met als roepnaam Kruispunt Migratie-Integratie vzw. De Centrale Ondersteuningscel Sociaal Tolken en Vertalen werd structureel ingebed in de werking van het Kruispunt. Het Kruispunt neemt een structurele rol op in de ondersteuning van de onthaalbureaus. De subsidie voor het Kruispunt werd structureel verhoogd.
- Het Kruispunt en de integratiecentra hebben samen een gemeenschappelijk strategisch doelenkader voor de integratiecentra opgesteld
- RIC Foyer werd opnieuw erkend.
- Het Minderhedenforum werd erkend als participatieorganisatie. De werking met de doelgroep Roma en woonwagenbewoners is structureel ingebed in de werking van het Minderhedenforum. Hiertoe werd de subsidie aan het Minderhedenforum structureel verhoogd. In het kader van EIF is een projectoproep 'Participatie van derdelanders in adviesraden' gelanceerd.
- Met de schipperswerking De Schroef werd een nieuw meerjarenconvenant afgesloten.
- Er werd onderzoek verricht om binnen de contouren van het Planlastendecreet een financieringsmodel voor de lokale besturen te ontwikkelen. Een tweede studie had tot doel een nieuw financieringsmodel voor het Kruispunt en de integratiecentra te ontwikkelen.
- Bestaande integratiediensten werden uitgebreid en er werden nieuwe integratiediensten opgericht.
- 'Samen Inburgeren', een Vlaams model van inburgeringcoaching is ontwikkeld. Het logo, een website, een draaiboek en de volledige materialenbank staan ter beschikking van iedereen die een dergelijk initiatief wil opzetten. Iedere initiatiefnemer kan ook gratis webpagina laten aanmaken op de website www.sameninburgeren.be.
- In het kader van het project 'Inburgering in het land van herkomst' is het starterpakket 'Migreren naar Vlaanderen' ontwikkeld.
- Er is onderzoek verricht naar het fenomeen huwelijksmigratie. De 15 geselecteerde projecten 'Gezocht: Managers van Diversiteit 2010' rond huwelijksmigratie zijn vanaf 2011 van start gegaan.
- Op basis van een uitgewerkt communicatieplan werden er nieuwe communicatie-instrumenten ontwikkeld om meer inburgeraars te bereiken en de bekendheid van inburgering te vergroten
- Er loopt onderzoek naar het civiele effect van inburgering. Er is een analyse gemaakt van de instrumenten waarover de Vlaamse overheid als werkgever beschikt om de recrutering van nieuwe Vlamingen te vergemakkelijken.
- Er lopen twee onderzoeken rond de islamthematiek: een studie om een gedocumenteerd beeld te krijgen van de imams en islamitische consultants en een studie naar de mogelijke socio-culturele rol van de moskee. Het Kruispunt en de integratiecentra ondersteunen lokale besturen in het omgaan met levensbeschouwelijke diversiteit.
- De instaptoets MO is als pilootproject ingevoerd.
- De samenwerking tussen Inburgering en de Onderwijsinspectie in het kader van de inhoudelijke inspectie van de onthaalbureaus wordt bestendigd.

- Zowel binnen de integratiesector als bij het afsluiten van convenanten met lokale besturen is betrokkenheid van ouders bij het schoolgebeuren van hun kinderen een belangrijk aandachtspunt.
- Geïntegreerde taaltrajecten en educatieve toelidings- en begeleidingstrajecten ondersteunen de overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject.
- De provinciegouverneurs hebben de opdracht om te zorgen voor een bovenlokale coördinatie en afstemming inzake pleisterplaatsen.
- De Vlaamse onthaalbureaus worden gesubsidieerd op basis van een nieuw financieringsmodel.
- Het administratief geldboetebesluit werd een eerste keer geëvalueerd.
- De middelen van het Europees Integratiefonds worden ingezet om nieuwe beleidskeuzes concreet uit te werken
- De Commissie Integratiebeleid en de Vlaamse werkgroep ‘Midden- en Oost-Europese (Roma) migratie’ zijn opgestart.
- Het eerste jaarboek ‘inburgering & integratie’ is beschikbaar.

Bijlage 4: Uitvoering Regeerakkoord: realisaties 2009-2011 en intenties 2011-2012

We zorgen er voor dat er een behoeftedekkend aanbod NT2 in Vlaanderen en Brussel gerealiseerd wordt. We zetten ook sterk in op een kwaliteitsvol NT2-onderwijs. Daarom worden de beleidsaanbevelingen uit de platformtekst van de derde rondetafelconferentie NT2 uitgevoerd.

- Het aantal aanmeldingen bij de Huizen van het Nederlands is gestegen van 76.179 in het schooljaar 2008-2009 naar 107.114 in het schooljaar 2010-2011.
- Na nauw overleg heeft de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs via het decreet van 1 juli 2011 betreffende het onderwijs-XXI een aantal maatregelen genomen om de wachtlijsten voor het aanbod NT2 in het volwassenenonderwijs weg te werken.
- De cognitieve vaardigheidstest (COVAAR) die de Huizen van het Nederlands gebruiken, werd geëvalueerd.
- Om een meer exhaustief beeld te krijgen op het aantal cursisten dat NT2 volgt, zal er in samenwerking met Onderwijs bij de ontwikkeling van de nieuwe Kruispuntbank Inburgering en het nieuwe datamodel voor het volwassenenonderwijs onderzocht worden in welke mate actuele gegevens met betrekking tot capaciteit, inschrijvingen, participatie, uitval en doorstroom kunnen verzameld en uitgewisseld worden. Er zullen ook afspraken gemaakt worden over het periodiek samenbrengen van bestaand cijfermateriaal over de vervolgotrajecten NT2 bij de diverse aanbodverstrekkers.
- De evoluties binnen het NT2-aanbod zullen nauwgezet opgevolgd worden.
- Er zal onderzoek worden verricht naar het bestaande aanbod NT2 vanuit het perspectief van de (kandidaat)-gebruiker.

In het kader van het inwerkingdecreet wordt voor analfabete inburgeraars werk gemaakt van een specifiek traject met een professioneel perspectief.

- Er zal een advies over mogelijke specifieke inburgeringstrajecten voor alfaklanten worden voorgelegd.

Het inburgeringsbeleid willen we krachtadig voortzetten en verbreden.

- Op 29 november 2010 vonden de Staten-Generaal inburgering en integratie plaats. De aanbevelingen werden gebundeld in een verslagboek en worden door de Commissie Integratiebeleid meegenomen bij de opmaak van het geïntegreerd actieplan.
- De Commissie Integratiebeleid en de Vlaamse werkgroep 'Midden- en Oost-Europese (Roma) migratie' zijn opgestart en leggen in het najaar 2011 een actieplan voor.
- De middelen van het Europees Integratiefonds worden ingezet om nieuwe beleidskeuzes concreet uit te werken
- 'Samen Inburgeren', een Vlaams model van inburgeringcoaching werd ontwikkeld en het logo, een website, een draaiboek en de volledige materialenbank staan ter beschikking van iedereen die een dergelijk initiatief wil opzetten. Iedere initiatiefnemer kan ook gratis webpagina laten aanmaken op de website www.sameninburgeren.be. De projecten in het kader van de oproep 2011 'Gezocht: managers van diversiteit' zullen van start gaan. Zij zullen ondersteund en opgevolgd worden door het Kruispunt Migratie-Integratie.
- Op 15 juli 2011 heeft de Vlaamse Regering de conceptnota m.b.t. de hervorming van de inburgering- en integratiesector goedgekeurd. In uitvoering hiervan zal er een ontwerp van Kaderdecreet 'inburgering en integratie' en een ontwerp van oprichtingsdecreet EVA 'integratie en inburgering' worden opgemaakt.
- Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs en de Vlaamse minister bevoegd voor Werk zal er voor gezorgd worden dat de opdracht van de Huizen van het Nederlands met betrekking tot intake, screening en doorverwijzing van anderstaligen die Nederlands willen leren met het oog op professionele, educatieve en sociale redzaamheid een duidelijke en zichtbare plaats krijgt in het concept van de regionale Centra voor leerloopbaanbegeleiding en dat de financiële implicaties van dit concept worden uitgeklaard.

We voeren een evaluatietest en certificering in voor de cursus maatschappelijke oriëntatie.

- Er zal een evaluatie-instrument (uitstaptoets) worden ontwikkeld voor de cursus MO.

De inburgeraar ontvangt een inburgeringcertificaat wanneer hij of zij zowel het deelcertificaat NT2 als het certificaat maatschappelijke oriëntatie behaald heeft. We streven ernaar zoveel mogelijk inburgeraars het inburgeringcertificaat te laten behalen. We behouden echter de inspanningsverbintenis, waarbij de inburgeraar die daaraan voldaan heeft een inburgeringattest ontvangt en niet meer kan worden gesanctioneerd.

- De aanpassing van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringbeleid m.o.o. het invoeren van het inburgeringcertificaat zal worden opgenomen in het geplande Kaderdecreet 'inburgering en integratie'.

We zorgen voor een verdere professionalisering van de werking van de onthaalbureaus.

- De samenwerking tussen Inburgering en de Onderwijsinspectie in het kader van de inhoudelijke inspectie van de onthaalbureaus werd uitgebouwd. Er zal nagegaan worden hoe deze inhoudelijke en pedagogische inspectie een wettelijk kader kan krijgen en als een meer dwingend controleorgaan kan worden ingezet.
- In het kader van de geplande hervorming van de inburgering- en integratiesector zal de taak van het onthaalbureau om maatschappelijke participatie te stimuleren nader uitgeklaard worden.
- Er wordt een nieuwe Kruispuntbank Inburgering ontwikkeld. In afwachting hiervan wordt de huidige KBI actueel gehouden.

We zorgen voor een behoeftedekkend aanbod en doelgerichte primaire inburgeringstrajecten.

- De onthaalbureaus kennen een explosieve groei in instroom, aanmeldingen en contracten. Om de onthaalbureaus verder te ondersteunen in deze groei en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen worden er bijkomende middelen voorzien voor de financiering van de onthaalbureaus in 2012.
- De vrijstellingstoets (instaptoets) MO werd als pilootproject ingevoerd. Deze toets zal geactualiseerd en geëvalueerd worden.
- Er zal onderzocht worden of er bijkomende acties nodig zijn om inwerkingklanten en OCMW-klanten door te verwijzen naar de vrijstellingstoets MO.
- Na een experimentele fase hebben de onthaalbureaus het aanbod loopbaanoriëntatie sociaal en educatief afgelopen geïntegreerd binnen hun aanbod trajectbegeleiding en MO.
- Er zal uitgeklaard worden of en wanneer inburgering een meerwaarde kan bieden voor ouders van schoolgaande kinderen.

We evalueren het systeem van de administratieve sancties met het oog op een verdere efficiëntieverhoging van het inburgeringbeleid.

- Het administratief geldboetebesluit werd een eerste keer geëvalueerd.
- Er zal onderzocht worden of het aangewezen is om bepaalde in het administratief geldboetebesluit opgenomen termijnen aan te passen. Desgevallend zal een concreet voorstel voor bijsturing uitgewerkt worden.
- Om de kosten van het systeem te verminderen en de baten te verhogen zal het Inburgeringdecreet worden aangepast zodat asielzoekers niet langer verplicht zijn om de cursus MO te volgen.

Het aandeel meldingen, contracten en attesten moet verder groeien.

- De aanmeldingen zijn in een periode van 5 jaar bijna verdubbeld terwijl de afgesloten inburgeringscontracten in diezelfde periode bijna verdriedubbelden. Ook in 2011 is er sprake van een aanhoudende groei.
- De voorbije werkjaren werd er geïnvesteerd in communicatie naar alle inburgeraars. De volgende jaren zal gewerkt worden aan informatiemateriaal op maat van de grote taalgroepen.

We onderzoeken, in overleg met de sociale partners (binnen VESOC), hoe het civiele effect van het inburgeringattest en –certificaat kan worden verhoogd.

- Aan de SERV werd advies gevraagd over hoe het invoeren van een inburgeringcertificaat voldoende civiel effect kan genereren, ook bij werkgevers.
- Er loopt onderzoek naar het civiele effect van inburgering. De resultaten worden eind juni 2012 opgeleverd.
- Er is een analyse gemaakt van de instrumenten waarover de Vlaamse overheid als werkgever beschikt om de rekrutering van nieuwe Vlamingen te vergemakkelijken.
- Er zullen concrete acties worden genomen om het rekruteren van nieuwe Vlamingen binnen de Vlaamse overheid te vergemakkelijken.

We voeren een brede, maatschappelijke publiciteit- en sensibiliseringcampagne over het belang van het Nederlands als voorwaarde voor participatie.

- Tot eind oktober 2011 liepen er projecten van de Huizen van het Nederlands voor de uitbouw van een lokaal taal(promotie)beleid.
- Er komen nieuwe tijdelijke projecten waarbij de Huizen van het Nederlands de opgebouwde expertise op ruimere schaal binnen de integratie- en inburgeringsector delen.
- ‘De Nederlandse taal verbindt ons allemaal’ zal als thema voor de oproep ‘Gezocht: managers van diversiteit’ 2012 worden gekozen.

Met het oog op een vlotte integratie voorzien we in een vrijwillig en kosteloos aanbod inburgering in het land van herkomst en werken hiertoe een basispakket inburgering uit.

- Het starterpakket ‘Migreren naar Vlaanderen’ werd ontwikkeld. In het voorjaar 2012 zal het pakket gelanceerd worden en zal de distributie van het pakket naar kandidaat-inwijkelingen in Marokko, Turkije en Rusland van start gaan.
- Er is onderzoek verricht naar het fenomeen huwelijksmigratie.
- De 15 geselecteerde projecten ‘Gezocht: Managers van Diversiteit 2010’ rond huwelijksmigratie zijn vanaf 2011 van start gegaan. Zij worden ondersteund en begeleid door het Kruispunt Migratie-Integratie.

We onderzoeken de mogelijkheid tot zelfstudie in het kader van de cursus maatschappelijke oriëntatie.

- In overleg met de onthaalbureaus zal onderzocht worden aan welke voorwaarden een zelfstudiepakket MO moet voldoen.

We maken werk van een vlotte overgang tussen het primaire en het secundaire traject. We geven het secundaire inburgeringstraject vorm, waarbij ook werk wordt gemaakt van de mogelijkheden op maatschappelijk en educatief vlak, onder meer via het zelfstandig ondernemerschap. Daarbij letten we erop dat alle trajecten ook toegankelijk zijn voor inburgeraars met een functiebeperking of handicap.

- Om de overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject te ondersteunen, lopen er geïntegreerde taaltrajecten en educatieve toelidings- en begeleidingstrajecten.
- Toeleden van inburgeraars naar het lokale verenigingsleven is meegenomen als beleidsprioriteiten bij de opmaak van de nieuwe lokale integratieplannen.
- Het voorbereidend traject naar ondernemerschap voor inburgeraars zal nader geconcretiseerd worden.
- Het voorstel van de Commissie Diversiteit van de SERV om een voorbereidend jaar te voorzien voor nieuwkomers die verder willen studeren in het hoger onderwijs, zal samen met Onderwijs nader onderzocht worden.

De administratieve planlast voor inburgeraars, onthaalbureaus en andere instanties waarmee inburgeraars in contact komen zoals VDAB en huisvestingsmaatschappijen wordt verminderd.

- De Vlaamse onthaalbureaus worden gesubsidieerd op basis van een nieuw financieringsmodel.

- De opdracht voor het bouwen van een nieuwe Kruispuntbank Inburgering (KBI) werd gegund. De nieuwe KBI zal o.m. resulteren in een betere elektronische gegevensuitwisseling tussen de partners betrokken bij inburgering.
- In uitvoering van het Planlastendecreet zal het Integratiedecreet gewijzigd worden en komen er twee uitvoeringsbesluiten: een besluit dat uitvoering geeft aan de bepalingen die gelden voor het lokale integratiebeleid en voor de provinciale integratiecentra opgericht door een provinciebestuur en een besluit met de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het integratiebeleid, de hoogte van de vooropgestelde subsidie voor het integratiebeleid en de criteria voor de verdeling van de subsidie onder de lokale besturen die erkend zijn voor het voeren van een lokaal integratiebeleid. Hierbij zal extra aandacht worden besteed aan het omschrijven en uitdiepen van de regierol van de lokale besturen op vlak van integratiebeleid.

De lokale integratiediensten worden versterkt en de lokale besturen krijgen een duidelijke regierol.

- Er werd onderzoek verricht om binnen de contouren van het Planlastendecreet een financieringsmodel voor de lokale besturen te ontwikkelen.
- Bestaande integratiediensten werden uitgebreid en er werden nieuwe integratiediensten opgericht.
- De geplande voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector zal de regierol van de lokale besturen versterken.

We bouwen de diensten voor sociaal tolken en vertalen verder uit.

- De sociaal tolk- en vertaaldiensten ontvingen projectsubsidies om hun werking te continueren.
- De Centrale Ondersteuningscel Sociaal Tolken en Vertalen werd structureel ingebed in de werking van het Kruispunt Migratie-Integratie.
- De verdere uitvoering van het Integratiedecreet wat betreft de sociaal tolk- en vertaaldiensten wordt gekoppeld aan de geplande hervorming van de inburgering- en integratiesector. In afwachting hiervan zullen de sociaal tolk- en vertaaldiensten opnieuw projectsubsidies ontvangen.
- Er zal nagegaan worden of de gebruikersvergoeding voor het sociaal tolken voor de Vlaamse bevoegdheden op projectmatige basis kan worden ingevoerd.
- Er zal een voorstel uitgewerkt worden voor de financiering van het sociaal vertalen.
- Er zal onderzoek worden verricht naar de impact van het instrument sociaal tolken en vertalen.

De Vlaamse Regering zet de inspanningen voort om in overleg met vertegenwoordigers van de Islamitische eredienst te komen tot een opleiding voor imams.

- Er lopen twee onderzoeken rond de islamthematiek: een studie om een gedocumenteerd beeld te krijgen van de imams en islamitische consultants en een studie naar de mogelijke socio-culturele rol van de moskee.

We zien erop toe dat de lokale besturen de afspraken nakomen om voldoende en duurzame doortreksterreinen en vaste staanplaatsen mogelijk te maken voor woonwaggebewoners.

- De provinciegouverneurs hebben de opdracht om te zorgen voor een bovenlokale coördinatie en afstemming inzake pleisterplaatsen.
- Om het aanbod aan woonwagenterreinen te vergroten zullen volgende pistes bewandeld worden: nagaan van de mogelijkheden van het grond- en pandendecreet, onderzoek naar de ontwikkeling en implementatie van het concept private standplaatsen en ondersteuning door het Agentschap Binnenlands Bestuur i.s.m. het Kruispunt van sociale huisvestingsmaatschappijen bij de aanleg van een woonwagenterrein.
- De Vlaamse Woonwagencentra zal de knelpunten ophelpten i.v.m. het beheer van woonwagenterreinen en zal een voorstel van oplossing formuleren.
- In overleg met de Vlaamse Woonwagencentra en de provinciegouverneurs zal het beleid naar doortrekkers en de omzendbrief geëvalueerd worden.

Bijlage 5: Samenvatting van de regelgeving

Regelgevingsagenda

Aanpassing van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringbeleid wat betreft de subsidiëring van het onthaalbureau in Brussel en de inburgeringplicht van asielzoekers.

De aanpassingen van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringbeleid aan de nieuwe beleidsopties worden opgenomen in het geplande Kaderdecreet:

- Inburgering in het land van herkomst
- Uitbreiding van de doelgroep van minderjarigen tot kinderen tussen 2,5 en 5 jaar
- Inburgeringcertificaat

In 2012 wordt een ontwerp van kaderdecreet aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

Overzicht van de stand van uitvoering van de belangrijkste decreten

Decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringbeleid

Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2006 betreffende de uitvoering van het Vlaamse inburgeringbeleid

- Beleidsdoelstelling: het besluit regelt de subsidiëring van de Vlaamse onthaalbureaus op basis van een nieuw financieringsmodel. Hiertoe werden artikel 30 tot en met 34 van het besluit aangepast.

Decreet van 30 april 2009 tot wijziging van het decreet van 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden

Besluit van de Vlaamse Regering van 12 november 2010 met betrekking tot de uitvoering van het decreet betreffende het Vlaamse integratiebeleid

- Beleidsdoelstelling: een aantal artikelen uit het Integratiedecreet in werking laten treden.

Twee uitvoeringsbesluiten bij het Integratiedecreet in uitvoering van het Planlastendecreet:

- Beleidsdoelstelling: uitvoering geven aan de bepalingen die gelden voor het lokale integratiebeleid en voor de provinciale integratiecentra die opgericht werden door een provinciebestuur (besluit 1); bepalen van de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het integratiebeleid, de hoogte van de vooropgestelde subsidie voor het integratiebeleid en de criteria voor de verdeling van de subsidie onder de lokale besturen die erkend zijn voor het voeren van een lokaal integratiebeleid (besluit 2).
- RIA: ja
- Timing: beide ontwerpbesluiten worden tegen 31 oktober 2012 aan de Vlaamse Regering